

63. évf., 2009. V. 7., ára 50 dinár

16

Jó Pajtás

Május 10-e:

Madarak és fák napja

Fotó: Gergely József

A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere

Halaink

Repülő tengeralattjáró vagy víz alatti repülő?

Repülőt víz alatt már láttunk mondjuk a II. világháborúban, igaz feljönni már nem tudott. Meg ugye ott vannak a hidroplánok, melyek könnyűszerrel landolnak a víz felszínén. Nem is beszélve a Kaszpi-tengeri szörnyekről az ekranoplánokról, melyek a víz felszíne felett egy méterre száguldó „repülő hajók”. A repülő tengeralattjáró már nehezebb kérdés, bár ugyanarról van szó, csak kérdés melyik irányból közelítjük meg a témát.

Az ötlet egyáltalán nem sci-fi, hiszen a DARPA (az Egyesült Államok védelmi minisztériumának kutatásokért felelős rész-

lege) hatalmas pénzeket költ a projektre. A feladat igazi kihívás elé állítja majd a mérnököket, hiszen a két típusú jármű által támasztott technikai követelmények nagyjából teljesen ellentétesek. Egy repülőnél a cél, hogy minél könnyebb legyen, egy tengeralattjárónál pedig, hogy minél nehezebb. Mivel a közeg, amiben közlekednek is teljesen eltérő, így a meghajtást is jól ki kell találni, de talán ez lesz a feladat könnyebbik része.

Egyébként inkább víz alá merülni képes repülőről van szó, mintsem repülő

tengeralattjáróról, mivel a lefektetett célok szerint a jármű az ideje nagy részét a levegőben fogja tölteni, és csak néha sirályként zuhanórepülésben alábukni.

A DARPA az alábbi követelményeket támasztotta: ami a hatótávolságot illeti, egy tankolással, egy akcióban legalább 1800 km-t kell a levegőben kibírnia, 360 km-t a vízfelszínen haladva és 40 km-t tengeralattjáró üzemmódban. Fedélzetén nyolcfős legénységnek és 1 tonna felszerelésnek kell elférnie. Hát – jól feladták a leckét, az biztos.

Balkáni viszonyok – ezzel a kommentárral jelent meg e kép az interneten. 2009-ben, a komputerek, internet, műholdas tévé érájában készült a felvétel valahol a bércecs Balkánon (csak remélni merjük, hogy nem nálunk). Ha nem lenne szomorú, akár nevetséges is lehetne...

FS1 40 cm-es modell

Gimnázium? Szakközépiskola? Szakiskola?

Senki sem mondhatja, hogy könnyű a nyolcadikosok dolga: pályát kell választaniuk. Elvárják tőlük, hogy kitűnő bizonyítványuk legyen, mert csak így van esélyük, hogy fölvegyék őket a középiskolába. S addig mennyi izgalom, hogy sikerül-e?! Megvalósul-e a kitűzött cél? Valahol olvastam: „Az élet egyikünk számára se könnyű, de hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, s hogy ezt a valamit bármi áron el kell érniük.”

Horváth Lídiának, az óbecsei Petőfi Sándor iskola pedagógusának kis irodájában vagyunk, s az idézet hallatán mindjárt tanácsokkal lát el benneteket: – Igen – mondja –, mindannyiokban rejlik bizonyos tehetség, s esélyt kell adni, hogy kibontakozzon. Ne a külsőségek vezéreljenek benneteket, a divatos, kifzetődő állások, melyek fényűző életet tudnak biztosítani, hanem a saját képességeitekre hagyatkozzatok. Csak, ha szeretitek azt a munkát, amit majd választotok, akkor fogjátok örömmel, odaadóan végezni. Meg kell hallgatni a tanárok, a szüleitek, a barátok véleményét, de magatoknak kell dönteni. Aki viszont nem tudja még, milyen pályát válasszon, menjen gimnáziumba.

Persze itt vannak a nyolcadikosok is: **Szecsődi Imre, Szilágyi Albert, Horváth Adrianna, Selymesi Valentina, Kőszegi István, Kovács Karolina és Rajslí Andor.**

A fölmérés már megtörtént, nagyjából mindenki tudja, melyik iskolába fog iratkozni, a fölvételre is készülnek.

Ketten még nem döntöttek, milyen pályát is válasszanak, ezért ők gimnáziumba mennek. Albert kiváló szavaló, több szavalóversenyt is megnyert már. Második lett Szabadkán a Himnusz és a Szózat szavalóversenyen, az óbecsei Nép-könyvtár szavalóversenyét is megnyerte. Minden ünnepségen, fellépett.

– Igen – jelenti ki Albert –, szeretek szavalni, kedvenc költőm Romhányi József. De azért nem hiszem, hogy színész leszek, nem is vagyok tagja a színjátszó csoportnak. A történelmet is szeretem, a versenyen is szép eredményt értem el. A

matek is kedvenc tantárgyam, no meg a torna... Kajakozom most, de azt hiszem, nem leszek tornatanár. Hát ezért megyek gimnáziumba, mert annyi minden érdekel, de még nem tudom eldönteni, mit is válasszak. Ide iratkozom az óbecsei gimibe, s a négy év alatt majd kiderül, milyen pályát is válasszak.

– Én is így vagyok – teszi hozzá Imre –, a zeneti tehetséggondozó gimnáziumba megyek, mert a matek és az informatika érdekel. Természetesen azért megyek ebbe a gimnáziumba, mert még nem döntöttem, milyen pályát is válasszak. Lehet, hogy matektanár, de valószínűbb, hogy programozó leszek. Az informatikatanár úrral, Csonka Ferencsel már szerveztünk is egy vetélkedőt az iskolában, mely még nem fejeződött be.

Diana már döntött: kertész lesz. Igaz, nem fog fát nevelni, mint ahogyan József Attila írta a Kertész leszek című versében, hanem konyhakerti veteményeket és virágokat termeszt. Ettől szebb munkát el sem lehet képzelni.

– Topolyára megyek a konyha- és virágkeresztési szakiskolába – mondja Diana. – Nemrég határoztam így. A szüleim már régóta fölíasátorban termesztik a konyhakerti növényeket, a virágokat. Leginkább paradicsomot, káposztát... a virágok közül krizantémot, kankalint is nevelnek. Én is szoktam segíteni. Hat fölíasátrunk van, s nagyon sok növényt termesztünk. Ha befejezem ezt a hároméves iskolát, a szüleimmel fogok dolgozni, s otthon kamatoztatom majd az iskolában szerzett tudásomat. Később majd nekem is lesz saját fölíasátram, ahol azokat a növényeket termesztsem, amelyeket én szeretnék.

Valentina a manapság divatos kereskedelmi középiskolába iratkozik. Nem is rossz dolog, mert ha netán nem lesz kedve továbbtanulni, elhelyezkedhet valamelyik bankban vagy a postán.

– A közgazdasági középiskola adminisztrátori szakára szeretnék bejutni – kezd a mesélésbe Valentina –, ugyanis az ismerőseimtől megtudtam, milyen tantárgyak vannak. Kémia, biológia nincs, aminek nagyon is örülök. Van számítógépm,

már sok mindent tudok vele dolgozni, s könnyen meg tudom tanulni mondjuk a könyvelést vagy más munkát. Csak sikerüljön a fölvételi!

István szakácsnak tanul. Főzni, enni mindig kell, szükség van a szakácsokra.

– Hároméves az iskola, nincs fölvételi – dicsekszik István –, s ez nagyon jó. Már tízéves koromban eldöntöttem, hogy szakács leszek, ugyanis anyukám mellett kiskorom óta sokszor én is főzök. Leveseket, különböző főzelékeket főzök, húst sütök. Kalácsot még nem sütöttem, de az iskolában azt is megtanulom. Legjobban a palacsintát szeretem. Ha befejezem ezt az iskolát, valamelyik étteremben dolgozom majd, aztán meg, ha lehetőségem lesz rá, magánvendéglőnyitok.

Karolina orvos lesz. Azért megy egészségügyi szakközépiskolába, hogy a négy év után legyen diplomája. Nincs ugyan gond a tanulással színtűnő, de sosem lehet tudni.

– Szabadkára szeretnék iratkozni az egészségügyire – mondja határozottan –, mert bőrgyógyász akarok lenni. Azért nem megyek gimnáziumba, mert azzal a diplomával sehol sem lehet elhelyezkedni, s ha nem lesz kedvem továbbtanulni, a szakközépiskolai diplomával már munkába tudok állni. Ha befejezem az egyetemem, boldog leszek, hogy gyógyíthatok, hogy másokon segíthetek. Most is szó nélkül segítek annak, akinek kell. Álmom egy magánrendelő.

Andor villamossági szakközépiskolába megy.

– Az idén szerettem meg ezt a foglalkozást, ugyanis műszaki órán a tanár úr megismertette velem. Különböző háztartási gépeket javítottunk, s megtetszett ez a munka. Ha befejezem ezt az iskolát, lehet, hogy privátnál fogok dolgozni, mondjuk a kereszta pámnál, Ördög Sándor tévészerialónél, de az is lehet, hogy saját üzletet nyitok. Megtörténhet, hogy az egyetemen folytatom a tanulmányaimat.

Kívánjuk, hogy mindenkinek sikerüljön bejutni abba a középiskolába, amelyikbe szeretne.

Koncz Erzsébet

A makrancos lány

Aprilis utolsó hétvégén került sor nyolcadik alkalommal az Általános Iskolások Művészeti Vetélkedőjére, melyre Vajdaság huszonegy iskolájából mintegy háromszázötven tanuló érkezett, hogy a fogalmazás, versírás, képzőművészet, szólóénekek, versmondás, valamint prózamondás, színjátszás vagy szép beszéd kategóriák valamelyikében megmérkőzzenek egymással. A legnépszerűbb továbbra is a színjátszás volt, de a szólóénekek is egyre kedveltebbé válik a tanulók körében, s a rangos versenyre évről évre egyre többen jelentkeznek. Sokan rutinos versenyzőnek számítanak, akik több ÁMV-n is részt vettek már. A szabadkai Sonja Marinković iskola hetedikesei első ízben próbáltak szerencsét a vetélkedő színjátszó kategóriájában A makrancos lány című előadásukkal. Velük beszélgettünk az előadás megszületéséről, a felkészülésről és az első ÁMV-s szereplésükről.

Az alaptörténet Blázsek Erika magyartanár-
nő ötlete, de a szöveggönyv és a jelenetek részletes kidolgozása már a tanulók és a tanárnő közös munkája volt. A darabban **Vadóc Ádám** és **Kerec Szuzan** játszott a főszerepet.

– Ez volt a harmadik előadás, amiben részt vettem – mondta Ádám. – Talán Árgyélus szerepe, az előző darabból volt eddig a kedvencem. Maga a színészet szerintem kicsit nehéz dolog, félek, hogy elfelejtem a szöveget, és nagyon sokat kell gyakorolni. Nem szeretnék színész lenni, mert szerintem nem az erősségem, bár a tanárnő azt mondta, jól játszottunk, és ha készítünk egy másik előadást, és felkérik, lehet, hogy újra elvállalom a főszerepet.

Suzi is több darabban szerepelt eddig. Már előzőleg is játszott főszerepet, és a jövőben is szívesen elvállalja, hogy kulcsfigura legyen egy előadásban. Mint mondja, A makrancos lány című előadást azért élvezte, mert volt benne zene és tánc is.

– Mondhatom, hogy valamennyire megtaláltam magam a színjátszásban, talán még színész is lennék, bár kicsit furcsán érzem magam, mikor a színpadon vagyok, mert nehéz természetesnek lenni, míg valaki mást kell alakítanom. Jól éreztük magunkat a felkészülés alatt, és szeretnénk jövőre is részt venni az ÁMV-n.

– Én jól érezttem magam a felkészülés alatt, bár nagyon féltem, hogyan fogunk szerepelni, de remélem, jól sikerült – mondta **Bubori Anita** még az eredményhirdetés előtt. – Eddig nem volt főszerepem, de nem is szeretném elvállni, mert láttam hogy a többiek, milyen sokat gyakoroltak.

Mikovity Elena is szívesebben megmarad a mellékszerepeknél, mint ahogy eddig is. Izgult, ha színpadon van, és néha nehezen viseli, hogy mindenki őt figyeli. Őt egy kicsit sem vonzza a színészi pálya és a felkészülés is időnként megterhelő volt a számára, hiszen az elmúlt időkben, amikor csak tehették, a tanulók és iskola mellett külön bejártak a próbákra.

– Jó, hogy kitalálták ezt a vetélkedőt, mert alkalmunk van bemutatkozni és másokkal barátságokat kötni – jelentette ki Anita.

A beszélgetés közben kiderült, hogy **Novák Attila** nemcsak szereplőként vette ki a részét az előadásból, a szöveg kidolgozása mellett a rendezésbe is belesegített.

– Nekem tetszett a történet, amit előadtunk, igaz egy kicsit változtattunk rajta, bár szerintem nem kellett volna. Jól érezttem magam a próbák alatt, sokat nevetünk, de volt veszekedés is. Ez is hozzátartozik a dologhoz.

– Valamennyire én is kivettem a részem a jelenetek kidolgozásából, de nincs konkrét dolog, ami kizárólag az én ötletem lett volna. Habár már máskor is szerepeltem, még mindig rossz kiállni a színpadra, mert sokat izgulok. Nem olyan könnyű megtanulni és eljátszani egy szerepet – mondta **Lőrinc Szabaszián**.

Knyur Katarina élvezte az előadást, de mint mondja, az egész osztály nagyon izgult, hogyan fognak szerepelni.

– Szeretnénk bejutni az első háromba, úgy érzem van is rá esélyünk, majd kiderül. A többiek is nagyon jók voltak, főleg a hetedikesek és nyolcadikosok előadásai. Szerintem nehéz volt a felkészülés, de végül csak összejött, és jó lett az előadás.

– Egyszer főszerepet kellett volna játszanom, de lemondtam, mert úgy éreztem, nem vagyok rá képes. Sok idő és türelem kell hozzá. Nekem nincs hozzá türelmem, és kicsit izgulok is. Azokat az előadásokat, amelyeket előzőleg csináltunk, mindaddig csak egyszerűen bemutattuk a közönségnek, és most először veszünk részt versenyen és persze az ÁMV-n is – tudtuk meg **Rózsa Fijónától**.

Csabai Bettina a többiekhez hasonlóan meg volt elégedve a szereplésükkel, bár szerinte a veszekedések megnehezítették a felkészülést. Ettől függetlenül az osztály szeretne jövőre, sőt még azután is előadásokat készíteni a tanárnővel közösen.

– A többiek is nagyon jók voltak, de nekünk is van esélyünk. Persze szeretnénk elsők lenni az első versenyünkön, hiszen kemény munka van mögöttünk – mondta **Vanya Brigitta**. – Ha jövőre is készítünk egy darabot, abban is szeretnénk részt venni, sőt akár egy nagyobb szerepet is szívesen elvállalnék.

– Szerintem az előadásunkkal valahol saját magunkat, vagyis a fiatal lányok és fiúk viselkedését, gondolkodását mutattuk be, bár néhány dolgot a tanárnő nem engedett, hogy színre vigyünk, de így is jó lett. A való életben is megtörténnek azok a dolgok, amiket eljátszottunk. A próbák alatt volt jó is, meg rossz is, kicsit idegesek voltunk, mégis nagyon jól éreztük magunkat, és ez a lényeg – jelentette ki végül **Ágoston Judit**.

Sztojánovity Lívია

Kunyhók és paloták

A törzsejlődés folyamán azok az állatcsoportok bizonyultak igazán versenyképesnek, amelyek megbízhatóan képesek gondoskodni az utódnevelés feltételeiről. Ahol az utódok száma kevesebb, ott stratégiai kérdéssé vált az otthonépítés képessége. Ebben meghatározónak bizonyult az állati szervezeteknek a tárgyakhoz való viszonya. Evolúciós előrelépést jelentett a tárgykészítés – otthonépítés – képességének kialakulása, amely hosszú évmilliók során a génekben rögződött, így veleszületett, vagyis a zárt örökletes program részét alkotja. Ezt színesítik az egyedi élet során szerzett tapasztalatok. Gerinctelen és gerinces állatok sokasága árulkodik arról, hogy az otthonépítés képességében is messzire jutott.

Az állatvilág igazi tárgykészítői, építőmesterei a madarak. A kunyhóktól a palotákig a madárfészkek meghökkentő változatosságával találkozhatunk, amelyek bonyolultságukban, szerkezetükben és építési módjukban is számottevően eltérnek egymástól.

A madarak túlnyomó többsége fészekbe rakja a tojásait, abban neveli fiókáit. Bizonyos fajok az évi két költéshez is külön fészket építenek, míg mások évtizedekig használják otthonukat, és azt évente javítják, tatarozzák. Vannak madarak, amelyek napok alatt „összedobják” a fészket, mások, például az őzapó vagy a függőcinege, hetekig építgetik azt. Egyáltalán nem készítenek fészket a sólyomfélék. A kék és vörös vércsék a varjak és szarkák fészkeit foglalják

el, míg a vándorsólyom többnyire sziklapárkányokon költ.

Most egy érdekes fészkeképítési szokással megáldott madár: a *Ploceus velatus* (kis álarcos szövőmadár, kaffer szövőpinty vagy málinkó-szövőmadár néven is ismert) fészkeképítését mutatjuk be néhány képen. Szerintünk a madárfészkek becenevű pekingi olimpiai stadion (magyar származású) megtervezője is tőle leste el a főbb fortélyokat...

Daru

Vándorsólyom

ÁLLATKIRAKAT

Szerelmes szárnyasok

Atavasz a madaraknál is az udvarlás időszaka. Az emberekhez hasonlóan a madárhölgyek is nagy körültekintéssel választják meg társukat, náluk sem jöhet szóba akármelyik hím. De vajon melyek azok a szempontok, amelyek a legtöbbet nyomnak a latban? Természetesen ahány hölgy, annyi szempont, de azért felállíthatók bizonyos szabályok. Az mindenesetre alapkövetelmény, hogy a párként kiszemelt hím a lehető legerősebb és egészséges legyen.

A jövődöbelinek – akárcsak az embernél – az udvarlás során számos próbát kell kiállnia. A roppant gyakorlatias beállítottságú ökörszem például elvárja kiszemeltjétől, hogy az kedvére való fészket építsen. Nem ritkán megesik, hogy a hímnek akár tucatnyi változatot kell előállítania, mire a maximalista menyasszony rábólint a frigyre. A természet így gondoskodik arról, hogy a tojások, vagyis az utódok nehegy veszélybe kerüljenek. A tapasztaltabb vetélytársakkal szemben a

fiatal hímekeket akár évekig is kikosarazzák, mire beletanulnak az építkezésbe. Az újguineai lugasépítő madár ügyessége mellett esztétikai érzékéről is ismert. Nevéhez híven lugast épít, amelyben elhelyezi bogycsokból, tollakból, kagylócsokból, színpompás virágszirmokból álló kincseit is, hogy szíve hölgyét elkápráztassa.

Másik fontos elvárás lehet a kiszemelttel szemben, hogy képes legyen folyamatosan táplálni kotló asszonyát, tehát ügyes vadászhalsz legyen. A hím csér ezért kishalat visz a menyasszonyának a randevúra, majd kitartóan táplálja a fiókákat kikel-

tő kedvesét. A vándorsólyom ügyességét légi bemutatón bizonyítja, amelybe néha a tojó is beszáll, hogy végül zuhanórepülésben váltson szenvedélyes csókokat a vitéz „pilótával”.

Némely agyafúrt ara rafináltabb teszt segítségével puhatolja ki, hogy milyen erőben van a reménybeli partner. Az udvarló éneke például sokat elárul a szakértő madárhölgynek, a daloláshoz ugyanis rengeteg energia kell. Amelyik hím megengedheti magának, hogy cifra dallamokat énekeljen egész nap, az bizonyára jól táplált, és élelemben gazdag terület birtokosa.

A jó külső is sokat nyomhat a latban: a ragyogó, színpompás tollazat szintén a hím alkalmasságát mutatja. Általában az udvarló madár vagy énekel, vagy díszölt, mindkettőre nincsen energiája.

Vannak fajok, ahol a tánctudás a nyerő. A daruhölgyek például ez alapján választják meg társukat. A búbosvöcsök fiú pedig a víz fenekére bukik az udvarló tánc végén hínárért, és azt mutatja fel választottjának a szimpátia jeleként.

A madarak kilencven százaléka monogám, vagyis kitart a párja mellett, a maradék tíz százalék azonban csapodár természetű. Becsületükre legyen mondva, hogy még ők is csak akkor hagyják magára egykori szerelmüket, ha meggyőződtek róla, hogy egyedül is boldogul a kicsikkel.

Állatokkal szólva (2.)

Vannak olyanok szólások, amelyeket százszor elismétlünk, mire egyszer eszünkbe jut belegondolni, hogy szó szerint értve mit is jelentenek. Akkor aztán elcsodálkozunk azon, hogy milyen furcsa értelmük van.

Eb, blöki, bolhabusz.

Csak néhányat soroltunk fel a kutya ma divatos, humoros nevei közül. E háziállatokat régebben is sokféleképpen emlegették. A bozontos szőrűeket például a téli ruhadarab nyomán gubaként is. Házörzökhöz falun igazán olcsón hozzá lehetett jutni. Ezért, ha valaki egy fabatkát sem érő holmiért egy ugyancsak értéktelen tárgyhoz jutott, kézenfekvő volt a megfogalmazás: eben gubát cserélt. Az a szólás, hogy fogas ebnek való a csontrágás, azt jelenti, hogy nem lehet senkit olyasmire kényszeríteni, amit nem tud megtenni.

Isten népének története

mert nem volt idő kelt kenyér elkészítésére. Útravalójukat már korábban összecsomagolták, aznap éjjel nem vetkőztek le, mert tudták, hogy rövidesen indulniuk kell. S hajnalban már útra is keltek.

A kivonulás

Hamarosan megérkeztek a Sás-tengerhez (Vörös-tenger). Ha Isten nem segít itt rajtuk csodálatos módon, akkor nem tudtak volna továbbjutni. Isten azonban erős keleti szelet támasztott, mely felszárította a mocsaras talajt, és az izraeliták biztonságban átkelhetek a tengeren.

Közben a fáraó meggondolta magát, és hadseregével, nehéz harci szekerével üldözőbe vette a szőkevényeket. Miközben az egyiptomi sereg a kiszáradt tengermederben haladt, megszűnt fújni a keleti szél, lassan emelkedni kezdett a víz, a harci kocsik kerekei beleragadtak a mocsaras talajba, a lovak és az emberek belefulladtak a vízbe.

A zsidók még ma is úgy értékelik a kivonulást, mint a népüket létrehozó eseményt. Ekkor értették meg, hogy Isten valóban kiválasztotta őket. Rádöbbsentek, hogy maga az élő Isten mentette ki őket a rabságból, Ő adott nekik szabadságot, reménységet.

A szabadság megpecsételése

Amikor az izraeliták megérkeztek a Sinai-hegyhez, Isten földrengésben, lángban és viharban nyilatkozta ki magát nekik. Oly hatalmas és annyira szent volt, hogy az emberek meg sem közelíthették. Mégis az ő oldalukon állt, vezetni akarta őket.

A Sinai-hegynél Isten ismét szövetséget kötött az izraelitákkal, és átadta Mózesnek a törvény tábláit.

A Sinai Szövetség minden látszat ellenére sem volt merev törvénykezés. Igaz, hogy az izraeliták ekkor kapták meg a Tízparancsot más törvényekkel együtt, de erre szükség is volt egy olyan nép esetében, amely az Istenhez való tartozás előjogát élvezte.

Fontos hangsúlyozni, hogy Izrael nem a törvény betartásával vívta ki szabadságát. A törvény az Egyiptomból való kivonulás után adatott, azzal a céllal, hogy megpecsételje a szabadságot, és elősegítse a kiteljesedett élet létrejöttét.

Andrew Knowles

Út a hithez című könyvéből

Domenico Fetti: Mózes az égő csipkebokor előtt

Kr. e. 1250 körül az Egyiptomban sýnlódó izraelita rabok egy csoportja felkerekedett, és megszökött a fogságból.

Vezetőjük Mózes volt, egy izraelita származású egyiptomi főember, akit a rabszolgákkal való rokonszenvezése miatt üldöztek az akkori hatóságok.

Mózes

Mózes szilárdan meg volt győződve arról, hogy Jahve, az élő Isten teljesíteni akarja az izraelitáknak tett ígérését. Ezért érezte hivatásának, hogy megszabadítsa népét a rabságból.

Nem meglepő, hogy a kor nagy fáraója, II. Ramzesz eleinte gyanakvással, később határozottan ellenségesen viszonyult az izraelita követelésekhez. Nem akart lemondani arról

az olcsó munkaerőről, amely lehetővé tette számára a csodaszép városok építését. Végül mégis kénytelen volt engedni, mert az országot borzalmas csapások sújtották, melyeket Mózes újrafelfedezett Istene idézett elő.

Az utolsó csapás elpusztított minden egyiptomi elsőszülött fiúgyermeket; ez készítette a fáraót előző merev hozzáállásának megváltoztatására.

A pászka

Az Egyiptomból való kivonulás előestéjén nem mindennapi vacsorát fogyasztottak az izraeliták. Minden háztartás leölt egy-egy bárányt, s a levágott állat vérével bekenték ajtófélfáikat. Az így megjelölt házakban nem pusztultak el az elsőszülöttek. Ezután megsütötték a bárányt, és sietve elfogyasztották. Kovásztalan kenyeret ettek hozzá,

Május 7.

Ma Gizella, Szaniszló, Napóleon, Bendegúz, Germán, Dalma napja van.

Gizella

Ófelnémet eredetű név. Jelentése: női tús, női kezes, idegen udvarban nevelkedő leány. Legismertebb viselőjének, Szent István király feleségének boldoggá avatása idején (1911), és általában a 20. század első felében gyakori volt.

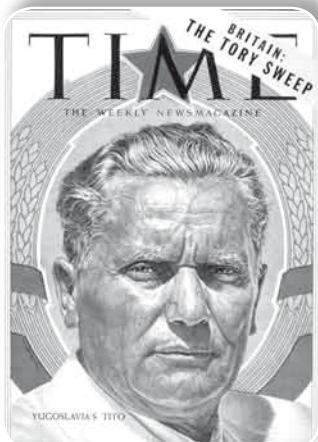
Dalma

Vörösmarty Mihály írói névalkotása, eredetileg férfinév (a Zalán futása című hőskölteményben). Forrása talán a nyelvjárási dalma szó. Jelentése: testes. Petőfi Sándor is használta saját álneveként. Női névként először Vajda Péter költő alkalmazta 1839-ben, majd később Jókai Mór.

1776. május 7. (233 éve történt)

Megszületett Berzsenyi Dániel költő, táblabíró, „a niklai remete” (A közelítő tél, Horatiushoz). Legnépszerűbb verse A magyarokhoz című ódája, melyet Kodály Zoltán zenésített meg.

1892 (117 éve történt)

Megszületett Josip Broz Tito Jugoszlávia vezetője 1945. és 1980. között.

1983 (26 éve történt)

Meghalt Romhányi József, „a rímhányó” író, költő. Szövegkönyveket írt, operettek, kabaréműsorok és rajzfilmek (Kérem a következőt!) kedvelt versszerzője volt.

Május 8.

Ma Mihály, Géza, Péter, Győző napja van.

Mihály

Héber eredetű bibliai név, a Mikael magyar formája. Jelentése: Ki olyan, mint az Isten?, Istenhez hasonló.

Győző

19. századi nyelvújító névalkotás, a Viktor magyarító lefordítása.

1860. május 8. (149 éve történt)

A vöröskereszt napja. 1828. május 8-án született Henri Dunant svájci író, aki 1859-ben szemtanúja volt a sol-

ferinói ütközet sebesültjei tragikus pusztulásának. Ennek következtében megalapította a Nemzetközi Vöröskereszt segélyszervezetét. Az ún. Genfi Egyezmény egy évvel később hagyta jóvá a kezdeményezést.

1926 (83 éve történt)

Megszületett David Attenborough, természettudós, dokumentumfilmrendező. Legszébb természetfilmjei: A kék bolygó, A Föld dala, Az erdő szelleme, Az élet megpróbáltatásai, Az élő bolygó.

Május 9.

Ma Gergely, Karola, Kristóf, György, Katalin, Sarolta, Karolina napja van.

Gergely

A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen őrködő.

Karolina

A Karola továbbképzése. Latin, germán eredetű. Jelentése: legény, fiú.

1950 (59 éve történt)

Európa-nap. Annak emlékére, hogy Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-i nyilatkozatában javaslatot tett az Európai Szén- és Acélközösség létrehozására.

1945. május 9. (64 éve történt)

A győzelem napja. A fasizmus felett aratott győzelem napja. 1945. május 7-én Jodl tábornok Reimsben aláírta az általános megadásról szóló okmányt, május 8-án Keitel tábornok megismételte az aláírást a szovjet főhadiszálláson. Május 9-én nulla óra egy perckor Európában véget ért a második világháború, ennek emlékére ez a nap a győzelem napja. A II. világháború valójában még ekkor nem ért véget.

Május 10.

Ma Ármin, Pálma, Antónia, Míra napja van.

Ármin

A germán keruszkusok fejedelmének latin Arminius nevéből rövidült.

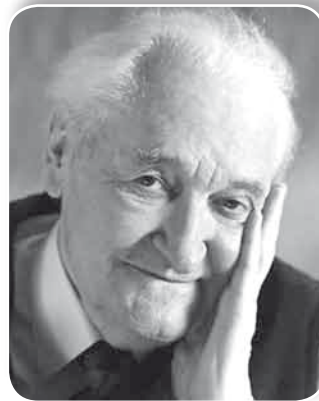
Pálma

Magyarországon újabb keletű névadás a pálmafa, illetve a dísznövény latin eredetű nevéből. Az olaszban vallási ihletésű női név, eredetileg a virágvasárnap született gyermekek kapták.

1843 (166 éve történt)

Először mutatták be az Egressy Béni által megzenésített Szózatot – Vörösmarty Mihály művét – a Nemzeti Színházban.

1929 (80 éve történt)

Megszületett Kányádi Sándor romániai magyar író, költő, műfordító. Művei: Világlátott egérke, Három bárány, Kenyérmadár, Tavasz tarisznya.

Május 11.

Ma Ferenc, Izidor, Fülöp, Jakab, Gujdó napja van.

Ferenc

Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinosított Francisus formájából származik. Assisi Szent Ferenc gyermekkori beceneve volt, melyet azért kapott, mert édesanyja francia származású volt. Jelentése: francia.

Gujdó

Német, olasz eredetű név, a német Vitold névnek, illetve a latin Vitus név német formájának az olasz alakváltozatából való. Jelentése: erdőből származó.

1904 (105 éve történt)

Megszületett Salvador Dali szurrealista festő.

1881 (128 éve történt)

Megszületett Kármán Tódor magyar születésű amerikai gépészmérnök, a PKZ nevű katonai helikopter feltalálója. Tudományos munkájának elismeréseként halála után a Hold és a Mars egy-egy kráterét nevezték el róla.

Május 12.

Ma Pongrác, Gyöngyi, Johanna, Viktor, Germán, Dalma, Nerina napja van.

Pongrác

A görög Pankratész név latin Pancratius formájából származik. Jelentése: mindenható erő.

Nerina

Görög mitológiai eredetű olasz név. A görög Nereiné névből származik, ez Néereusz tengeristen egyik leányának, az egyik Nereidának a neve.

1803 (206 éve történt)

Darmstadtban megszületett Justus von Liebig gróf német vegyész, kémikus és akadémikus, aki arra törekedett, hogy kémiai ismereteit a gyakorlatba is átültesse a gyógyszerészet, a mezőgazdaság és a táplálkozás területén.

1977 (32 éve történt)

A világon először a Pink Floyd kvadrofonikus koncertet adott.

Május 13.

Ma Szervác, Imola, Gerda, Fatime, Róbert, Gellért napja van.

Szervác

A latin Servatius név rövidülése. Jelentése: a megmentett.

Imola

Újabb keletű magyar névalkotás. Eredete egy növénynevezettség (Centaurea). Az imolafélék közé tartozik a kék búzavirág is. A régi magyar imola szó jelentése: mocsár, hínár, vizes terület. Női névként először Jókai Mór alkalmazta A bálványos vár című regényében.

1940 (69 éve történt)

Winston Churchill beszédet mondott az angol parlamentben, amelyet így kezdett: „Nem ígérhetek mást, csak vért, erőfeszítést, verítéket és könnyeket.”

1943 (66 éve történt)

Megszületett Mogyoródon Juhász Jácint színész. Ismertebb filmjei: A falu jegyzője; István, a király; 80 huszár; Csutak a mikrofon előtt; Vivát Benyovszky!; Még kér a nép; A koppanyi aga testamentuma; Szegénylegények.

Barangolás zeneszóval (1.)

A legősibb hangszerek

A Biblia Jubált, Káin leszármazottját említi az első hangszerek készítőjeként, egy kínai legenda szerint pedig Huang-di, a mitológiai Sárga Császár találta fel az íj, a ruha, a cipő és a szekér mellett a hangszereket is. A görög mitológiában a zenét Zeusz és Mnemoszüné (az Emlékezet) lányai, a múzsák pártfogolták. A valóságban már kőkori őseink ének- és zeneszóval, tánccal úzték el a gonosz démonokat, idézték meg a jó szellemeket. Így fejezték ki örömeiket, ha sikeres volt a vadászat, bánatukat, társaik halálakor.

A legősibb hangszerek: dob, csigakürt, koponyából készített líra, marimba és csontfúvolya

A legelső énekek a léptek dobbanását, a munkafolyamatok ütemét idéző dallamok lehettek, ezekből teljesebben ki eleink mamutállkapcsok csattogtatásával, karra, lábra aggatott fémkarikák csörgésével, kivájt fatörzsek, kövek ütögetésével kísért zenéje. A valaha emberi csontokból is készült fúvolyákra emlékeztet a sípcsont szavunk, és sziklarajzok bizonyítják, hogy kőkori őseink

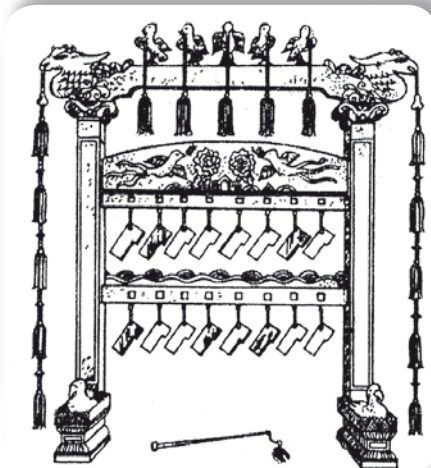
Az afrikai „beszélő dobok” készítőit és megszólaltatóit megkülönböztetett tisztelet övezi napjainkig

még fegyvereiket is megszólaltatták hangszerekként.

Az „ördög hangszerei”

Az ütőhangszerek története egyidős az emberiség történetével. Használtak hangszerként kivájt farönköket, mamutlapockát, teknőt, kannát, emberi koponyát, vagy éppen kősziklát.

Készültek henger alakú, változó keresztmetszetű, egy vagy két ütőfelületű, apró és nagyméretű dobok, az ókori Kínában még

Az ősi kínai ütőhangszer, a litofon felfüggesztett és ütögetve különböző hangokat keltő kövekből készült

időjelző-hírközlő „dobtornyokat” is építettek. A világmindenség jelképének tekintett dobokkal jóstak, gyógyítottak, varázsoltak esőt és idézték az ősök szellemét az amerikai földrész indián őslakói és a szibériai sámánok.

A kínai hagyomány szerint az első pánsípot Huang-di császár zenemestere készítette, istenek által küldött fönixmadarak segítségével

A sámándob eget, földet és az alsó világot ábrázoló díszítése

Afrikában még száz évvel ezelőtt is a „beszélő dobok” messze hangzó hangja továbbította az üzeneteket, „dobtávíró” jelezte a közelgő ellenséget, vihart, tüzet, azzal hívták össze a futanácst és keresték az erdőben eltévedteket.

A kora-középkori Európában tiltották az „ördög hangszerei”-nek tekintett ütőhangszerek megszólaltatását, utóbb azonban – elsősorban katonai hangszerekként – ismét elnyerték méltó helyüket, olyannyira, hogy az 1600-as években II. Ferdinánd német-római császár még a nemeseket megillető struccotl viselésére is felhatalmazta a dobos céh tagjait.

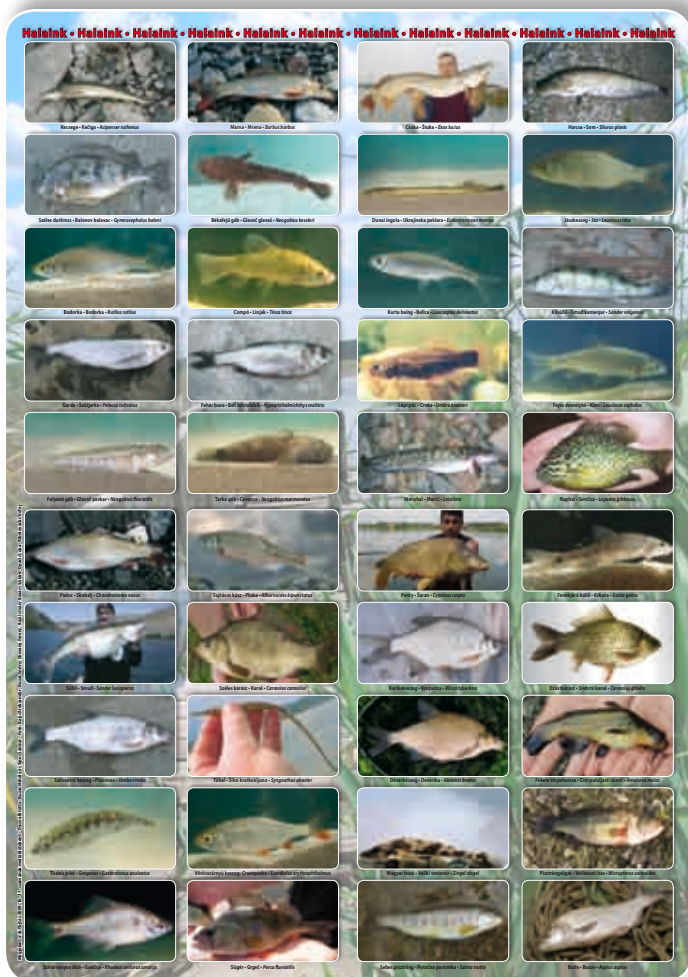
Dionüszosz hangszerei

Dionüszosznak, a földművelés és szőlőtermesztés istenének, az aulosz (kettős csövű síp) volt a legkedveltebb hangszere és tavaszköszöntő ünnepein – amelyből a színház is született – férfiak és nők sokasága menetelt, táncolt hangjainak ritmusára.

A fuvolát a legenda szerint Pallasz Athéné, a bölcsesség istennője találta fel, bár nem sok öröme telt benne, társnői kinevették zenélés közben felfúvódott arca miatt. Monda fűződik a pástorsíp feltalálásához is. Pán, a kecskelábú, kecskeszarvú pásztoristen egy szép nimfát üldözött, aki, hogy megmenekülhessen, náddá változott. Pán a nádat levágva és különböző hosszúságú darabjait egymáshoz illesztve készítette el az első pánsípot.

(Folytatjuk)

Cimbora

Poszterünkhöz

Halválogatás

vezése is ismert. A népi elnevezésekkel nemcsak az a gond, hogy egy-egy halnak túl sok neve van, hanem az is, hogy néha ugyanazal a névvel több halat illetünk. És itt a keveredés!

A naphalat például színes kárásznak, napkárásznak, tengeri kárásznak, zöldkárásznak... nevezi a népnyelv, holott semmi köze a kárászokhoz. Az ezüstkárászt ugyanakkor babuskának, babunának, meleznek, melasznek... mondjuk, csak éppen hivatalos nevén nem emlegetjük. Aki horgász akar lenni, annak a jövőben tehát nemcsak tanulnia, hanem felejteni is kell!

Poszttereinken az állatok jól ismert halfajok mellett találkoztok olyan halak képeivel is, amelyekről eddig csak keveset hallottatok, vagy nem is tudtátok, hogy léteznek. Ez ne hozzon benneteket zavarba. Azért van így, mert előkerítettük azoknak a halaknak a képeit, amelyek immár a kihalás peremére kerültek. Olyan jövevényfajok képét is begyűjtöttük, amelyek csak nemrég jelentek meg vizeinkben, de akad poszterünkön olyan faj is, amelynek eddig csupán egyetlen példányát gyűjtötték be vidékünkön a halveszakértőink. Példának okáért mondjuk, hogy a tüskés pikó közölt felvétele a szóban forgó hal vidékünkön első és egyetlen megtalált példányáról készült. Ezt a halat a Duna kiöntéseiben két évvel ezelőtt találta meg Sipos Sándor halveszakértő, aki poszterünk képanyagának összeválogatásában is közreműködött. Ugyancsak az ő nevéhez fűződik a homoki küllő, a felpillantó küllő, a kurta baing, a balkáni csík és még néhány ritka faj bizonyító példányainak begyűjtése Vajdaság területén. Néhány évvel ezelőtt még nem tudtuk, hogy ezek a halak felénk is előfordulnak. A compó és a széles kárász mesterséges szaporítását is – a magyarországi Demény Ferencsel együttműködve – ugyancsak Sipos végezte el elsőként hazánkban. Most a rétiscsik mesterséges szaporításán és újratelepítésén dolgoznak.

A fiatal szakemberrel nyilván nektek is alkalmatok lesz találni. Poszttereink megjelentetésével ugyanis nem csupán az a szándékunk, hogy egyik-másik horgász szobájának falát díszítse. A közeljövőben – még az iskolaév befejezése előtt – ismeretterjesztő előadások sorozatát tervezzük a Jó Pajtás kishorgászai számára. Ebben a már említett szakembereken kívül részt vesznek a Halvédelmi és Haltani Társaság fiatal munkatársai, valamint horgászújságíróink és természetfotósaink is.

B. M.

Eszámunk poszterén húsz halfaj képét közöljük, a jövő hetin pedig további húsz hallal ismerkedhettek meg. De még így is a felénk előforduló halaknak kevesebb, mint a felét tudjuk bemutatni. Bő évszázaddal ezelőtt ez a terjedelem elegendő lett volna a Vajdaság területén, a tudomány által ismert valamennyi halfaj ismertetésére. Az eltelt időszakban azonban számos felfedezésre és haltelepítésre került sor. Amellett, hogy új fajok érkeztek vidékünkre, a rendszerint módosítása is hozzájárult, hogy a korábban egységesnek tekintett halfajokat immár különbözőekként kell szemlélni.

A tárgykor annak ellenére is bővült, hogy az eltelt időszakban a vízszabályozások következtében bizonyos fajok eltűntek vizeinkből. Csupán példaként mondjuk, hogy a Fekete-tengerből a Dunába és a Tiszába feljáró tokféléknek meg a heringeknek útját állja a Vaskapu vízi erőmű duzzasztógátja. De nem akadályozta meg a törpe növesű gébek terjedését, ezeknek immár hat faja található vidékünkön, ebből négy tömeges.

A természetes úton való terjeszkedés mellett a halfajok számát a különböző megfontolásból – többnyire rosszul átgondolt – telepítések is növelték. A Távols-Keletről érkezett az ezüstkárász, a pettyes busa és a fehér busa, a fehér amur, és járulékos halként velük hurcolták be a gyöngyös razbórárt, és az amurgébet. A tengerentúlról hozták a naphalat, barna és a fekete törpeharcsát és a pisztrángsügért.

A halfajok részletes megismerését azt teszi indokolttá, hogy az Európához való csatlakozásunkat követően csak az horgászhat, aki otthonosan mozog a halak világában. Magyarán: aki ezeket az ismereteket el is sajátította. Aki horgász akar lenni, arra vizsga vár!

A küszöbönálló helyzet miatt poszttereinken a halak hivatalos magyar és szerb nevén kívül a tudományos latin nevüket is közöljük. Ezeket nem kötelező (de nem is árt) ismerni. Ugyanakkor tudni kell, hogy egy halfajnak minden nyelvben csak egy(!) hivatalos neve van. Még akkor is, ha tucatnyi, esetenként több tucatnyi, népi elne-

Akár Hamupipóke!
Nemanja Pankov és Sipos Sándor kutatnak

RÜGYFAKADÁS

A vonat

(A szereplők kitaláltak. Legalábbis a nevek. Mert az egyik ismerősömmel tényleg megtörtént egy hasonló eset. Elbeszélésének kiszínezéséből, paródiájából született ez az írás is.)

Szorosabbra húzta össze magán a kabátját. Fázott. A berlini gyors szele nemcsak a kora tavaszi csípő hideget hozta magával, hanem a városi bűz szagát is. A pályaudvar csupa zaj volt, öregasszonyok rikácsolása, kisgyermek fel-felsírása, kutyák ugatása hallatszott. A vonat csikorogva lefékezett, és kinyitlak az ajtók.

Izgult. Nem a berlini gyors, hanem Cosette. A lány, aki fázott. Fázott és izgult. Mily' szenvedés! Ó, mily' kűszködés! Lehet-e ilyen nyomást kibírni? Oh, nem – ez a válasz.

Tekintete egy ismeretlen arcot keresett. Egy fiút, kinek tudja lelke titkait, de szeme varázsát még sohasem tapasztalta. Egy vak, titkos találka – ah, mily' romantikus!

Nem, nem arról van szó, hogy Cosette vagy Bernard (nem a vonat, a fiú!) vak lett volna. De még sohasem találkoztak.

A lépcsőn most egy sudár, ifjú alak jelent meg. Egy öreg trottyot majdnem fellökött, aki libabőrös lett, midőn megcsapta arcát a jénai szél, s fülét egy macska nyávogása, de Bernard nem törődött vele. Meglátott egy fekete kabátot és egy fekete sapkát! A jel. Amit megbeszéltek Cosette-tal. Odaszaladt a lányhoz.

De jaj, összetévesztette valakivel...

– Vigyázzon, fiatalember – mordult rá a fekete ruhás és fekete sapkás középkorú hölgy. – Ha nem megy arrebbr, én rögtön kihívom a rendőrséget!

Bernard ekkor egy köhintést hallott. Hátrafordult.

– Ó, Cosette! Te vagy az?

– Ó, Bernard! Én vagyok!

A fiú közelebb lépett a lányhoz, és a széltől rózsás orcájára csókot nyomott.

– Ó, úgy örülök, hogy látlak! Mesélj! Hogy vagy?

– Ó, köszönöm! Kitűnően vagyok!

Hangtalan ballagtak. Ó, mily' szép lehetett ott ballagni, a jénai mocsos utcákon, hol a sarkokon felváltva álltak rongyos és miniszoknyás koldusok! Az egyik túsarkusát meg is bámulta Bernard, de elszégyellte magát, és Cosette-hez fordult.

– Ó, úgy örülök, hogy végre találkoztunk!

– Ó, én is!

– Ó, be kár, hogy ilyen az idő! Nem szeretem a hideget...

– Ó, én se! Ó... jaj!

– Ó, mi baj? – fordult hozzá Bernard.

– Ó, ez itt az iskolám!

– Ó! Bemenjünk?

– Óóó... Lehet!

Bernard előzékenyen kinyitotta Cosette előtt az ajtót. A folyosó végén fényt láttak. Ah, mily' romantikus! A szerelem és a remény lángja! Közelebb léptek. Széthúzták a függönyt.

Nem, nem volt szerelem, és nem, nem volt remény. Csupán táncosok gyakoroltak.

Hőseink hátrahököltek. Kiszaladtak az udvarra. Hallatszott még a tüzes salsa, mely szenvedélyt lehel a párba. Bernardt felkapta Cosette-ot, és végigszaladt vele az udvaron.

– Ó, Bernard! Mi volt ez?

– Ó, csupán egy kis forraság. Az eddigi összes csajommal ezt csináltam.

Kisértáltak az utcára. Bernard átölelte Cosette derekát, a lány vállára fektette a fejét, és tovább baktattak.

Leültek egy padra.

– Ó! – sóhajtott fel Cosette.

– Ó! Ah! – sóhajtott fel Bernard.

Csendben ültek. Ah, mily' gyönyörű pár voltak!

Ah, mily' szépen megbámúlták őket a járókelők! Ah...

– Ó!

– Ó, mi baj? – kérdezte Bernard.

– Ó, ott van Gerda! Az osztálytársam!

És ó, valóban baj volt. Hiszen ez az osztálytárs nem a szokásos pasijával mutatkozott. Hanem az exével.

– Hm! Figyelj ide, Cosette! – szólította meg Gerda Cosette-ot.

– Ó, figyelek!

– Hm! Ha nem szólsz senkinek sem, hogy Hanszal randizok, én is hallgatok a te pasidról!

– Ó, rendben!

– Hm! Szia!

És mindenki ment tovább a saját útján.

Hőseink találkoztak egy öregasszonnyal.

– Ó, kezét csókolom, tetszik tudni, ez itt a csajom! – mutatta be Bernard Cosette-ot.

– Ó, Bernard! – pirult el Cosette.

A banya meg csak bámult tovább, és folytatta baktatását.

A pár pedig sajnálkozva vette tudomásul, hogy menniük kell. Bernard meg akarta csókolni Cosette ajkát, de a lány csak az orrát engedte.

A fiú felszállt a berlini gyorsra, és csókot dobott a kezével...

Ah! Mily' gyönyörű a szerelem! Ah, mily' mámorító volt ez a nap! Ah, stb.

Következő nap SMS-t kapott Cosette. Bernard hívta meg a nagynénje birtokára, Berlinton nem messze.

Ezúttal Cosette ült fel a vonatra. Benne volt a remény és a szerelem. Izgalom és hit. Vágy és vezeklés. Bűn és bűnhődés. Háború és béke.

Ódaért. Bernard már várta. El is vitte a nagynénje házába.

Grilleztek. Ettek. Csókolóztak. Igen. Cosette megkapta első csókját Bernardtól. De nem csak ők csókolóztak. Bernard nagynénje is ott volt a pasijával.

Sátrat vertek. Minek bent, a piszkos házban aludni, egy olyan gyönyörű, csillagfényes éjszakán, mint amilyen az volt? A szerelmespárok lefeküdtek a tábornút mellé, és nézték a sok távoli galaxist. Egy ufót is láttak. Hullócsillagnak hitték, ezért kívántak valamit. Mind egyre gondoltak: a szerelemre.

Egyszer csak Bernard nagynénjének a barátja felállt, és letérdelt imádjottja elé.

– Jaj, drága kókuszos puszedlim! Jaj, kérlek, legyél a feleségem! – és elövelt egy gyémántgyűrűt a zsebéből.

A kókuszos puszedli a nyakába ugrott. Összevissza csókolta.

Ekkorra már hajnal volt. Cosette-nak vissza kellett indulnia Jénába.

Nem is sejtette, hogy utoljára látta Bernardot, első igaz szerelmét, akivel még most is járnak, mert elfelejtettek szakítani. Azt még annyira sem sejtette, hogy ezután jön egy új korszak – a Majna-parti iskolita tokzatos szőke fiújának korszaka.

De ez már – egy másik történet.

**Tóth Kata, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Nagyon megijedtem

Azt, mait most leírok, ma már nagy butaságnak tartom, de akkor, amikor megtörtént, nagyon is komolyan gondoltam. Az egész úgy kezdődött, hogy görkorsolyázní mentem egy napsütötte délelőtt...

Nem kellett készülnünk semmilyen tantárgyból, nem fenyegetett a „felelélsveszély”, így hát elhatároztam, hogy megkoptatom kissé a vén utat a görkorimmal. Belebújtattam a lábam a görbe, és elindultam. Felénk nagyon rossz a kocsiút, épp ezért a járdán indultam útnak. A házak és a kapuk nagy sebességgel száguldottak el mellettem. Sárga ház, barna kapu, narancssárga ház, zöld kapu és így tovább és így tovább, míg nem kiértem a buszmegállóhoz, ahová éppen abban a percben érkezett meg a busz. Lelassítottam, mert nem szerettem volna a földre dönteni az akkor leszálló embereket. Egészen lassú tempóban haladtam, amikor egy nagyon idős néni pillantottam meg magam előtt. Emlékszem, sétabot volt a kezében, és remegett, egész testében remegett. „A korral jár!” – gondoltam magamban. Amikor már egészen közel értem az öreg nénihez, félre akartam állni, hogy nyugodtan mehessen a járdán, de ő megelőzött, félreállt, utat engedett nekem, holott ő volt az idősebb, nekem kellett volna félreállnom.

– Szamar vagy... Iletlen szamar vagy, te Éva, tudsz róla? Szégyellj magad! – gondoltam, és ez így igaz. Elhaladtam a néni mellett, ő is elindult. Három másodpercre rá magam mögött tompa puffanást hallottam.

– Mi lehetett ez? – kérdeztem magamtól, s amikor megfordultam, majd megállt a szívem.

– Atyavilág! A néni! A néni a földön fekszik! Meghalt?! És ha igen? Mi lesz, ha úgy megijed, hogy szívrohamot kapott, meghalt és a gyilkos én vagyok?!

– Börtönbe jutok?

Meg voltam rémülve. A szívem a torkomban dobogott, könnycseppek folytak végig az arcomon. Odasiettem.

– Néni! Néni, keljen fel! Várjon... nem... hívok segítséget! – azt sem tudtam, mit tegyek.

A néni felemelte a fejét, de kezével nem bírta megtámasztani testsúlyát, még az én segítségemmel sem. Levettem a görkorimat, és fehér zokniban futottam az utca porában a hozzánk legközelebb álló emberig. Odajöttek... Egy férfi, egy fiatalabb és egy idősebb néni. Segítettek. A néni közös erővel felsegítettük. Felállt. A másik idős néni, aki segített a felkelésben, hazakísérte a beteg, idős hölgyet.

– Na... végre! A néni jól van. Hazament – nyugtattam magamat.

– Segítettem neki. Én is segítettem neki.

Nagyon felemelő érzés volt, hogy bajba jutott emberen segítettem. Hát... mit mondjak, nagy kő esett le a szívemről.

**Hegedűs Éva, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Óbecse**

Malateški Szilvia adai tanuló rajza

A sokoldalú tanárnő

Sokáig gondolkodtam azon, hogy kivel is készítek interjút. Majd a választásom az egyik legkedvesebb tanárnómra, Silling Nagyfejű Máriára esett. Ő az iskolában fizikát, kémiát és matematikát tanít, de szabad idejében nagyon szép képeket fest.

Egy délután ellátogattam hozzá, a műtermében fogadt, és a hobbjáról beszélgettünk.

– Mikor kezdett el festeni? – tettem fel az első kérdést.

– A festést 1988-ban kezdtem.

– Milyen festőeszközöket használ?

– Száraz pasztellel festek, ez egyfajta kréta. A rajzlap pedig színes karton, a fekete alapot szerettem legjobban.

– Milyen témájú képeket fest?

– Festettem már csendéletet, tájképet és vallási témájú festményeket is, de kedvenc témám az esernyők.

– Körülbelül hány képet festett az esernyőkről?

– Szám szerint 120 képet.

– Ha jól tudom, festőtáborokban is járt már. Mivel telnek ott a napok?

– Legelőször is ezek a táborok a barátkozásról szólnak, ez a lényege. De a festők is nagyon sokat tanulnak egymástól, tapasztalatokat cserélnek.

– Arról is hallottam, hogy többfelé kiállították a festményeit. Mely városokban került erre sor?

– Önálló kiállításom volt már Zomborban háromszor, Szabadkán kétszer, Újvidéken egyszer, Zentán, de a határon túl is, mégpedig Baján. Hozzá kell tennem, hogy minden kiállítást először Kupuzsinán látott a közönség.

– Itt, a műtermében is különböző témájú festményei láthatók. Minek alapján határoz meg egy-egy képet?

– A különböző versenyeken – ez lehet községi, tartományi verseny – szerepelt képeimet örömmel meglátom, és azokat, amelyek nekem a legkedvesebbek.

– Nagyon érdekelne, hogy a háznak miért ezt a hátsó szobáját választotta műtermének?

– Azért választottam pont ezt a szobát, mert emlékeztet a gyermekkoromra, a régi gerendás szobákra. Itt van ez a nagy létra, amely a padlásra vezetett, de régen tilos volt felmenni rajta. Régi stílusú a szoba, ezért a dísz tárgyak közt láthatod, hogy van öreg varrógép, korszó, köcsög.

Még egy kicsit nézegettem a szép festményeket, majd megköszöntem tanárnőmnek, hogy időt szakított rám, és felelt a kérdéseimre. További sok sikert kívántam a munkájához, és elköszöntem tőle.

Lovász Tibor, 8. osztály

József Attila iskola, Bácskertes

Somogyi Roland bácskertes tanuló rajza

Csak...

Csak egy szabadnapot kérek, hogy kipihenjem magam, hogy becsukjam a szemem és kikapcsoljam az agyam.

Csak néhány ezrest kérek, hogy amíg pihenni vagyok, ne történjen meg, hogy közben éhen halok.

Csak egy luxusvillát kérek valahol erdőszélen, távol mindentől, ami terhes nékem...

Csak egy plazmatévét kérek, hogy erdőszéli villámban, megtudhassam, hogy éppen mi történik a világban.

Csak egy piros Mercit kérek, bár vezetni még nem tudok, de egy teljes napon át, gyakorolhatok!

Csak egy olajkutat kérek Oroszországban, hogy ne legyen hiányom később dohányban, s fedezni tudjam, miket az imént kértem, és másra se lesz gondom többé az életben!

Zubcsik Ágnes, 8. osztály

Samu Mihály iskola, Péterréve

A természet és én

Amikor a Tisza-parton végigsétálok, más érzést élek, mint a zajongó városban. Rájöttem, hogy a folyóvíz a csendnek egyfajta varázst kölcsönöz.

Sehol egy lélek, végre találtam egy zajmentes helyet. Leülök egy padra, és kinézek a fejem fölött. Ilyenkor a Tisza gyengéd hullámverését hallom. Szép az idő, a nap melengeti az arcomat. A másik oldalon vadkacsák szárnycsapása és hápogása hallatszik. A szél néha füttyent egyet, és megrecsegteti az erdő fáit. A messzeségből hirtelen egy motorcsónak zúgása ér ide, és távozása után a kavicsok koccanása hallatszik a hullámverésben. A hídon tehervonat zakatol át, beleremeg az egész város. Már most összevisza zajong minden, de még mindig feltűnnek új neszek. Halk csobbanás a vízen. Talán egy hal? Vagy egy csónak evezőlapátja? Egy-egy autó is elsúvít mögöttem az úton, és utána újból ez a finom csend, naplemente, csobogás, erdősusogás...

Soha nem gondoltam volna, hogy a csendben is ennyi zajt hallani. Engem ez a nyugalom pihentet, hisz a csendnek is van egyfajta varázsa, ami megnyugvást kölcsönöz a léleknek.

Bene Boglárka, 8. osztály
Thurzó Lajos iskola, Zenta

Szomorú történet

Apukám sok kutyát tartott, de nekem a legkedvesebb egy Lucky nevű volt.

Lucky egy koromfekete labrador, aki a nevét úgy kapta, hogy az egyedüli túlélő kutya volt az újszülöttek közül.

Amikor én megszülettem, Lucky négyéves volt. Minden pillanatra, amit vele töltöttem, úgy emlékszem, mintha ma történt volna. Minden alkalomkor, mikor magam maradtam az udvaron, Lucky ott volt velem, őrzött. Idővel nagyon megbarátkoztunk.

Minden reggel keksszel a kezemben siettem a tálkája felé, nehogy megéhezzen, és percnként cseréltem a vizét, hogy mindig friss legyen. A szabad időmet mindig vele töltöttem, szinte elválaszthatatlanok voltunk. A tesóm gyakran Lucky Herminának nevezett (szerencsés Hermína). Lucky nélkül nem tudtam elképzelni az életemet, és sosem féltem, hogy majd egyszer elhagy, mert mindig egészséges, aktív kutya volt. De ez mind megváltozott.

Amikor betöltöttem a tizenkettőt, észrevették, hogy Luckyval valami nincs rendben. A hátulsó két végtagja nagyon legyengült, ezért gyakran csak feküdt. Többször is vittük állatorvoshoz, de az orvos csak azt válaszolta, hogy a kutya öregszik, és hogy a csontjai nem olyan erősek többé. Csak valami fájdalomcsillapítót adott, s ezzel enyhítettük naponta a szenvedését.

Lucky helyzete nem javult, inkább csak romlott. Mindennap ott voltam mellette, hogy ápoljam és vigyázzak rá.

Egyszer, amikor az iskolából hazaértem, apukám jelentette, hogy Lucky elpusztult. Úgy éreztem magam, mintha összedől volna a világom, melyben csak én maradtam. Egy fának támaszkodva sírni kezdtem. Amikor ezt anyukám meglátta, kedvesen magyarázta nekem, hogy majd új kutyust szerzünk, akit sokkal jobban fogok szeretni. Néhány hónap múlva tényleg kaptam egy aranyos kiskutyát, Dickynek neveztük el.

Három év telt el, hogy Lucky nincs közöttünk. Dickyt is nagyon szeretem, de sosem fogja helyettesíteni egykori barátomat, Luckyt.

Drach Hermína, 8. osztály

Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Neveltségessé váltam

Életem legborzasztóbb élményei közé tartozik az, amikor ok nélkül kinevettek. Pedig megértést és együttérzést vártam el az osztálytársaimtól.

A nevetés oka az volt, hogy az egyik testnevelésórán át kellett ugrani a bakot. Utoljára negyedik osztályban ugrottam át, mostanra kijöttem a gyakorlatból. Nagy levegőt vettem, de nem futottam elég gyorsan, és nem dobbantottam nagyot. Így térdrel ugrottam rá a bakra. Amikor észhez kaptam, hogy nem sikerült, hangos nevetésre figyeltem fel. Mindenki engem nézett, a hasukat fogták a röhögéstől. Nagyon fájt nekem, majdnem sírva fakadtam. A tornatanár elég mérgesen nézett rám, mert én voltam az egyedüli lány, akinek nem ment a bakugrás. A lányok próbáltak vigasztalni, de ez inkább gúnyos vigasztalásnak tűnt. Úgy éreztem, hogy elsüllyedek szegyenemben. Akkor megfogadtam, hogy soha többé nem leszek segítőkész velük szemben. Én is ki tudnám gúnyolni azt, akinek abból van rossz osztályzata, amiből én tele vagyok ötösökkel.

Mostanra már kezdem elfeledni a történeteket. Most már határozottan kijelenthetem, hogy a bak nem számít akadálnak. Minden gond nélkül átugrom. Megbocsátottam mindenkinek, mert tudom, hogy ez a csípős gúny csak pillanatnyi nevetést váltott ki. A röhögés helyett biztatnak és együtt örülnek velem, ha sikerül ötöst kapnom a bakugrásra.

Lajkó Renáta, 8. osztály

Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Vihar utáni csend

Mindig hétfőn van földrajzóránk. Általában minden második vagy harmadik földrajzon felelünk. A hétfő amúgy is nehéz nap, mert még eleve nek bennünk a hétvégi örömök. Ahogy mondani szokás: hétfőn még a fű se nő. Szerintem ebben van igazság... De természetesen nem a szó szerinti jelentésében.

Szóval, azon a hétvégén, szombaton lakodalomba mentem. Hajnali négy körül értem haza, úgyhogy délig aludtam. Ebédeltem, majd visszafeküdtem. Mire felébredtem, már este hét óra volt. Másnap reggel iskolába kellett menni. Még elég sok házi feladat várt rám. Rögtön el is kezdtem. Először azokat csináltam meg, amiket írni kellett. Miután mindent befejeztem, a földrajzfüzettel a kezemben befeküdtem az ágyba. Nekidőltem a falnak, és tanulni kezdtem. Negyed óra múlva szólt anya, hogy ha akarok vacsorázni, akkor menjek le. Elég éhes voltam, úgyhogy lementem. Vacsora után visszatértem a földrajzfüzetemhez. Amikor már tizenegyet mutatott az óra, lecsukódott a szemem. Nem tudtam tovább ébren maradni. Háromkor felébredtem. A fűzet ott volt a kezemben. Tanultam még fél órát, majd aludtam tovább. De úgy tűnik, ennyi tanulás nem volt elég. Aznap megkaptam az első osztályzatomat a hetedik osztályban. Egy hármast. Szomorúan mentem haza. Amikor elmondtam otthon, anyu azt mondta:

- Jó, semmi baj! Majd kijavítod!
- De apu egyáltalán nem így reagált!
- Hármast?! Mi az, hogy hármast?
- De apu...
- A történelem meg a földrajz a legfontosabb tantárgy!
- Nekem nem!
- Ez szégyen! – kiabálta.
- Nem kaphatok mindig ötöst! – válaszoltam dühösen. Felszaladtam a szobámba. Becsaptam az ajtót. Az üveg beleremegett. Lefeküdtem az ágyra, betakaróztam és zenét hallgattam. Az mindig megnyugtató. Gyorsan el is aludtam.
- Másnap reggel apu úgy tett, mintha semmi sem történt volna. És még mindig mérges voltam rá.

Azóta, akármilyen fáradt is vagyok, próbálok szóról szóra megtanulni, amit kell. De ha mégsem sikerül, és rossz jegyet kapok, azt sem titkolom el előle. Még akkor sem, ha tudom, hogy haragudni fog. Szerencsére azóta már megtanulta, hogy senki sem teljesíthet mindig tökéletesen.

Gellér Ági, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Dudas Dimonika zentagunarasi tanuló rajza

Húsz év múlva (Képzelt napló a jövőmről)

2028. február 1-je, kedd

Reggel 6 órakor csörög az ébresztőóráim, mivel 7-re megyek dolgozni. A férjem, Ferenc az ágyba hozza a reggelit, ezzel kíván boldog 34. születésnapot...

Kikecmergek az ágyból, megnyomok egy gombot, ekkor széthúzódik a függöny és az üvegen át a gyönyörű belgrádi panoráma tárul a szemem elé...

Húsz évvel ezelőtt végeztem a kamenicai rendőrszkolában, ekkor szereztem meg a jogosítványomat és költöztem a fővárosba.

Beérek a munkahelyemre, ahol minden munkatársam kis ajándékkal a kezében köszönt fel. Ennek nagyon örülök... Majd a főnököm közli velem a hírt, hogy ma terepen fogok dolgozni. A társam Jelena lesz, aki 28 éves. Nagyon jó munkatársak vagyunk, szeretünk együtt dolgozni, mivel jól megértjük egymást.

Meglepődünk, amikor lemegyünk a garázsba, és megtaláljuk a vadonatúj rendőrautókat, a fehér BMW-ket. Az egyiket mi kapjuk, a mai napon már azzal járörözhetünk... Járörözésünk közben hamarosan Szlavóniánál kötünk ki, ahol a forgalmat irányítjuk. Ellenőrzés végett megállítok egy gépkocsit:

– Jó napot, hölgyem! – köszönök. – Kérem a jogosítványát, az autó forgalmiját és a személyazonosság igazolványát. Átnézve a kért iratokat észreveszek valamit, és figyelmeztetem a sofőrt, hogy meg kell bírságnom, mivel lejárt a személyazonossági igazolványa. Ez a forgalmi törvények szerint 1000 dinárt tesz ki. Megkérdem a hölgytől, hogy van-e pénze kifizetni a büntetést itt a helyszínen, vagy írjak egy jelentést, ami nyolcnapos haladékot enged meg.

– Rendben van, kifizetem a büntetést itt a helyszínen – válaszolja a jármű vezetője.

Átadom az elismervényt a pénz átvételéről, visszaadom a hölgy iratait, szerencsés utat kívánok neki, és szalutálva elköszönök!

A munkaidő végéig, 15 óráig nem történik semmi különös esemény, csak néha elvégzünk pár rutinellenőrzést... Mindezek után indulunk is vissza a rendőrállomásra, ahol leadjuk a jelentést a mai munkánkról...

Négy órára már itthon is vagyok, ahol a gyerekeim: Anna, Marci és Rebi lerajzolták a családot, ezt szánták szülinapi ajándéknak... a férjem pedig pizzát rendelt vacsorára, aminek az egész család örül, még a kutyánk, Berci is, mivel néha kap egy-két finom falatkát.

Az izletes vacsora után együtt tanulunk a gyerekekkel, hogy minden jól menjen holnap a suliban. Még játszunk is egy jó nagyot: lovaskázunk, bújócskázunk és ugrálunk a bútorokon. A kimerítő játék után pancsolunk egy jót, majd a három kis virgonckát lefektetjük aludni, mi pedig elmegyünk moziba, megnézni egy romantikus filmet...

Kovács Izabella, 8. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

A mai Rügyfakadásba csak nyolcadikosok írásai közül válogattam, mert május lévén, lassan búcsúzunk tőlük, és még nagyon sok jó fogalmazásuk van a megjelenésre váró munkák között.

Íme a mai kínálat:

A természet csendjének varázsát érzékelteti **Bene Boglárka** (Zenta, Thurzó Lajos iskola) lírai elemekkel átszőtt leírásában. Drach Hermina (Újvidék, Petőfi Sándor iskola) együttérzést vált ki az olvasóból kedvencének, Lucky kutyának szomorú történetével. A szabadkai (Ivan Goran Kovačić iskola) **Lajkó Renáta** akaraterejét és önbizalmát az a dac növelte, amit társai kicsinyes, gúnyos viselkedése váltott ki, ezért örülünk vele együtt, hogy sikerült teljesítenie tornaórán. A segítőkészség szép példája **Hegedűs Éva** (Óbecse, Samu Mihály iskola) élménye az öreg nénivel, de szerintem az eseményt fölvezető rész, az önfeledt görkorcsolyázás leírása külön dicséretet érdemel. Érdekes címet választottak a **doroszlói nyolcadikosok: Vihar utáni csend**. Volt, aki ezt szó szerint értelmezve, a természeti jelenség szemléletes, hangulatos leírását választotta, de továbbléptek azok, akik átvitt értelemben az emberek közötti konfliktusokra transzponálták. Ez utóbbiak közé tartozik Gellér Ági is, aki valójában az általa leírt családi „vihar” kirobbantója. Még szerencse, hogy eme ballépését egy kis önkritikával ellensúlyozta, mert ez a fogalmazás szerkezetének is javára vált. Azoknak, akiket a pályaválasztás foglalkoztat, a bácskertes Lovász Tibor és az óbecsei (Petőfi Sándor iskola) Kovács Izabella fogalmazását ajánlom figyelmébe. Az egyik a valósághű interjúút választotta műfajául, a másik a képzelőtehetségére hagyatkozva mesél jövődöbéli foglalkozásáról.

Van két írás a mai válogatásban, amelyekről nyugodtan elmondhatom, hogy fellülemelkednek a Rügyfakadás színvonalán. A témája mindkettőnek időszerű, de nem is ez a legfontosabb, hanem a forma, ahogyan a figyelmünkbe ajánlják. A péterrévei **Zubcsik Ágnes** Csak... című versében a telhetetlen fogyasztói társadalmat ostorozza, s még az egyes szám első személlyel is az önzést és kapzsiságot hangsúlyozza. Az adai **Tóth Kata** a diákszerelem mai, kissé szabados változatát parodizálja A vonat című fogalmazásában.

Kedves Nyolcadikosok, mint a bevezetőben említettem, május és június folyamán még olvashatjuk írásaitokat, de addig is erőt és kitartást kívánok a rátok váró feladatok elvégzéséhez. Van még egy kérésem, s ez már a Rügyfakadás minden munkatársának szól: a továbbiakban se hagyjátok kárba veszni tehetségéteket!

Üdvözlettel:

Tomán Mária

MENŐ FEJEK

Csaholó ebek

A Kutyaszálló szórakoztató családi vígjáték – semmi több – Walt Disney-t nehéz lepípálni, ezzel az alkotók tisztában voltak, egy-egy sablon nem rontja az összhatást – Mindenesetre a Kutyaszálló legalább arról győz meg bennünket, hogy az állatos családi vígjáték műfaján belül létezik színvonalas, élvezhető alkotás is – Ezt a mozifilmet Thor Freudenthal rendezte, szereplők: Don Cheadle, Emma Roberts, Kevin Dillon, Lisa Kudrow, Kyle Pratt, Jake T. Austin, Jeremy Howard, Johnny Simmons és mások...

Emma Robert a Kutyaszálló bájos szépsége. Tőle kérdeztük meg:

– Ezek szerint nem áldozott le a beszélő kutyás filmek ideje? A sztori nagy siker a mozikban, gyerekek, felnőttek egyaránt kedvelik, már a DVD-változatot is nagyban vásárolják.

– Igen, mindig arra gondolunk, hogy Walt Disney-t felülmúlni nem lehet, kevésbé kockázatos dolog a dinókat szerepeltetni meg a világúri lényeket, de a Kutyaszállót a rendező egy-két trendi ruhadarabbal és ritmussal korszerűvé tette, vagyis nem menekültünk a mesevilágba, Jeff Lowell, Robert Schooley és Mark McCorkie sztorija egyszerű, minden ma történik...

– A sztori?

– Tudod, végeredményben nincs semmi gond a kutyákkal ezúttal sem, de sokat ugatnak. Az „őskutya”, Rin-Tin-Tin is csaholt. Meg aztán

– hm, hm – a kutyák büdösek, és még foguk is van, tudnak harapni. Sok ember legalábbis így gondolja, ilyeneknek látja a négylábúakat. Bruce és én nem osztjuk ezeknek az embertársainknak a véleményét. Szeretjük a borzas, falánk kutyust, aki Péntek névre hallgat. A nevelőszülők azonban nemcsak a virgonc Péntekre, a gyerekekre is haragszanak, ferde szemmel nézik minden csínytevésüket. Ezért Andi – vagyis én – Bruce-szal szövetkezve a szomszédos utcában lévő, elhagyatott hotelben berendez egy otthont az ebek részére. A kóbor kutyák ellepik a szállót. Okos fejek ám, mert megtanulnak még szabályosan vécézni is. Bruce pedig „találmányaival” kedveskedik nekik. Szóval – látunk egy szállodát, amelyben nem turisták laknak, járulnak a svédasztalhoz, hanem a négylábúak serege.

– Ez minden?

– Á, dehogya! Nézd, a rendező felhasznált néhány jól bevált patront. Egy kutya a gazdija után nyomoz, egy farka a sintérteterepről menekül, az üldözők a nyomukban vannak, de mint egy rendes akciófilmben a kutyák „egérutat” nyernek, és végül a szállóban lelnek meleg otthonra. Mindez úgy hangzik, mintha egy klasszikus állatmeséről lenne szó. A Kutyaszálló az is. Itt vannak még a bajkeverő srácok, akik sokkal szórakoztatóbbak, mint a High Schoolban elképzelt amerikai gyerkőcök.

– Feltűnik a történetben a „gonosz” is?

– Elmaradhatatlanul. De nem okoz annyi galibát, mint gondolnánk. A többi szereplő nem akar keresztbe tenni a kutyusoknak. A filmet mégis elsősorban a gyerekeknek merem ajánlani, mert tudom, hogy a felnőttek feszültebb, izgalomtelibb moziélményre vágyanak.

– Igaz a mondás, hogy gyerek és kutya szerepeltetése egy sztoriban már félsiker?

– Hát... Ha a kutyák jól idomítottak, ha a gyerekek jól színészkednek, akkor az általam említett félsiker biztosított. A párbeszédnek olyanok, amilyenek. Tudod, mindenki jó fej ebben a filmben, és nagyon kedves.

– Igen... Eric Roberts pedig az apukám. Nemcsak a kutyák pedig-récek, én is vagyok „valaki”, nem gondolod?

B. Z.

Munkahelyi ártalom

Az üzletember hazaérkezik a munkából. A felesége megjegyzi:

- Nagyon fáradtnak tűnsz.
- Jaj, ne is mondd! Elromlott a számítógémem, és egész nap gondolkodnom kellett.

Nem teljes összkomfort

Az ingatlanügynök megmutatja a lakást egy házaspárnak. A feleség megkérdezi:

- Milyen innen a kilátás? A hirdetésben az állt, hogy gyönyörű a panoráma.
- Az ügynök széthúzza a függönyöket. A férj elégedetlenül csóválja a fejét:
 - Hol van itt a kilátás? Azok a hegyek szemben pont eltakarják!

Sajtmustra

A jól öltözött idős úr az ötödik fajta sajtot szagolja meg, amikor végre elhatározza magát.

- Ez megfelel. Ebből kérnék.
- Mennyit tetszik parancsolni?
- Csak egy egész kicsike kockát. Egérfogóba lesz.

Vízimatek

Az úszóedző így oktatja a tanulókat:

- Mindig számold meg, hogy hányszor buksz a víz alá, és hányszor jössz fel. Ha az eredmény nem osztható kettővel, nehogy levegőt végy!

Biztos jel

Egy férfi telefonon érdeklődik a tengerparti szállodától:

- Mondja, milyen messze van a szálloda a tengerparttól?
- Csak egy kőhajításnyira.
- Az nagyszerű! És hogyan fogom megtalálni önöket?
- Keresse azt a szállodát, amelynek minden ablaka be van törve.

Ez a mérég!

- Anyu, én mérges kígyó vagyok?
- Igen, kisfiam.
- Az baj, mert a nyelvembe haraptam!

Áldozat

A vőlegény levelet ír a menyasszonyának:

- „Érted, édesem, képes volnék mindenre. Átúsznám az óceánt, elmennék a vérpadra, beugranék a Niagara zuhatagba.
- Ui.: Vasárnap, ha nem lesz eső, leutazom hozzád.”

Lifttel nem mén

Agenor gróf a szállodában a lépcsőn vezetné fel a lovát.

- Elnézést, uram – állítja meg a portás –, de nálunk nem szabad a lépcsőn felvinni a lovat.
- Hát akkor hogy jutunk a szobánkban? – kérdezi a gróf. – Szegény nem bírja a liftet.

Először a tengerparton

Becskerekiék először nyaralnak tenger mellett. Este lemennek a partra. Miközben közeledik az apály, nézik a vizet, amely egyre hátrább húzódik. Becskereki csodálkozva mondja a feleségének:

- Te, Lujza, itt valaki lopja a vizet.

Cápmenetes övezet

Tengerparti szállodában kérdezi a vendég a portást.

- Szabad itt az öbölben fürdeni?
- Persze.
- És biztos, hogy nincs itt cápa?
- Egészen biztos. Ahol krokodil van, ott sosincs cápa.

Mozidarab

Ülnek az emberek a moziban. Kezdődik a film, de műszaki hiba miatt nincs hangja. Kisvártatva aztán elkezd villogni a kép is, majd leáll a vetítés.

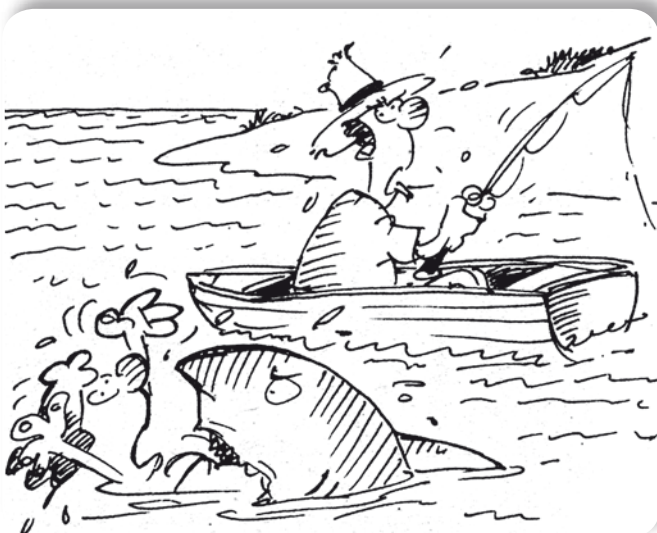
A sötétben felcsattan egy ingerült hang:

- Ki szórakozik a távirányítóval?

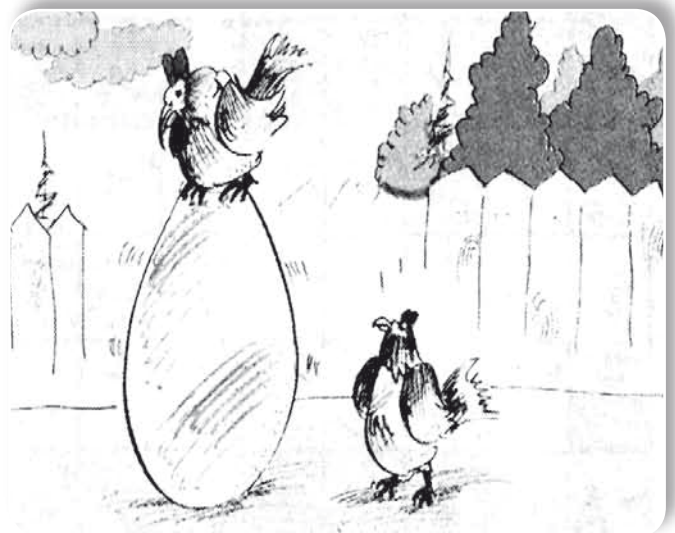
Esélytelen eb

Hatalmas kutya kergeti Arisztidet a fa körül. Tasziló nézi, nézi, majd így szól:

- Vigyázz, Arisztid, mert megharap a kutya!
- Ez? – fölényeskedik Arisztid. – Nem haraphat meg, kérlek, mert már három körrel vezetek!

– Maradj csendben, Lujza, így nem lehet horgászni!

– Maga folyton nagyozol, szomszédasszony!

Túlsúlyos

- Ez a kutya túlsúlyos, többet kellene mozognia – mondja az állatorvos az eb gazdájának.
- Mozog ez éppen eleget, doktor úr! Evés közben állandóan csóválja a farkát.

Telitalálat

- Retek vásárol egy csillagászati távcsövet, és még aznap este kipróbálja. Amint beállítja és belenéz a messzelátóba, éppen egy hullócsillagot lát átsuhanni az égen. Retek eltátja a száját:
- A mindenit! Nem is tudtam, hogy így tudok célozni!

Kíváncsi kölyök

- Apu, ki volt a bácsi, akit megöleltél a metrón?
- Nem tudom, kisfiam, de ha nagyon kíváncsi vagy, megnézhetem a tárcáját. Biztosan van benne valami igazolvány.

Szívesség

- Egy nyurga, vékony fiú az élelmiszerpolcok előtt álldogál a boltban, amikor valaki megrángatja a kabátujját. Egy aprócska hölgy néz fel rá, és így szól:
- Elnézést, levinné nekem azt a konzervet onnan a legfelső polcra?
- A srác készségesen teljesíti a kérést, mire a hölgy kedvesen megkérdezi:
- Magának meg nem kell valami innen alulról?

Ugyanaz

- A kritikus az első felvonás után kisiet a ruhatárhoz, és kéri a kabátját. A rendező feldúltan siet utána.
- Máris kész?
- Nézd, az első felvonást végignéztem. Gondolom, a második és a harmadik felvonást is ugyanaz írta. Akkor miért kellene itt maradnom?

Nyelvi zseni

- Képzeld, ez az ütődött Maláta azt állítja, hogy egy hét alatt tökéletesen megtanult franciául!
- Nem értem.
- A franciák sem.

A kalap

- Egy idősebb hölgy kalapot próbál egy üzletben. Az eladó dicséri:
- Ez a kalap nagyszerűen áll önnek! Tíz évvel fiatalabbnak látszik benne!
- Nos, akkor inkább nem kérem. Nem engedhetem meg magamnak, hogy amikor leveszem, tíz évvel öregebbnek lássanak.

Csak udvariasan!

- Jean, látja azokat a legyeket a falon?
- Látom, uram.
- Akkor nemjen oda hozzájuk, és közölje velük, hogy hess!

Alvás

- Jean, vigye le az ágyamat a pincébe!
- Miért?
- Mert ma éjjel mélyen szeretnék aludni.

Gyűjtogató

- Jean, gyűjtsa fel a menyasszonyom házát!
- Miért?
- Mert háztűznézőbe szeretnék menni.

Tanulékony

- Miért okosabbak a delfinek az embereknek?
- Mert a delfinnek csak három órájába telik, mire megtanítja az embert, hogy álljon a medence szélére és halat dobáljon be neki.

Peches rabló

- Két gengszter beszélget.
- Képzeld, az éjszaka betörtem egy ügyvédhez, és tetten ért! – meséli az egyik.
- Feljelentett?
- Nem, azt mondta, tűnjek el, és ne lászon többé.
- Na, ezt olcsón megúszta.
- Méghogy olcsón? Tízezer dinárt kért a jogi tanácsért.

- Ne nézzél, a hétmérföldes csizma nincs rajta a doppinglistán!

- Nem érdekel, hogy a felszerelést a jégkorongozó bácsikájától örökölte!

Déry Tibor

Két asszony

(Részlet)

1. ALLEGRO

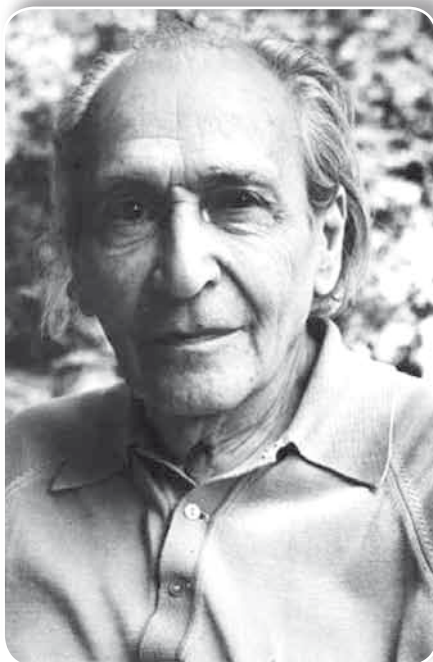
Reggel, mielőtt becsöngetett volna anyósához, a kis kertés házba, Luca megállt az ajtó előtt, kivette retiküljéből apró, kerek tükrét, s megvizsgálta, vajon könnyei nem mázolták-e el fekete szempillafestékét. A tükör megvillant a napban, egy vakító fénycsóvát lövellt vörösen visszacsillanó hajára. Beszűkített szemmel, a nyomkereső vadászkutya szenvedélyes tárgyilagosságával vizslatta arcát; be is púderezte egy küssé a biztonság kedvéért, két könnyű, gyors mozdulattal utánarajzolta a száját: még Irén, az öreg házvezetőnő előtt is restellte volna, ha kisírt arccal látja. A nyitott konyhaablak felől vajas pirítósnak a szaga érzett, ez valamennyire könnyítette a lelkén. Az ajtó előtt állva még néhány pillanatig „koncentrált”, aztán egy megszokott mozdulattal dacosan megrántotta a vállát. Eddig – már majd egy éve – mindennap szerencsésen túljutott a délelőttökön.

Bal kéz felől, a bejárat három kőlépcsője mellett a nagy szpireabokor már virágzott; mint egy vizes esztette le villogó fehér hullámain a kis pázsitszegélyre. A kerítésen túl, az országúton négy asszony beszélgett, száz lépéssel arrébb négy liba állt mozdulatlanul a porban.

– Ma bal lábbal kelt az öreg nagysága – mondta Irén.

Luca megcsókolta az öreg házvezetőnő piros, gömbölyű képét.

– Felkelt? – kiáltotta kacagva. – Krisztus lejött és csodát tett? – A piros képű házvezetőnő elnevette magát. Az öreg nagyságát, Luca kilencvenhat éves anyósát hét évvel ezelőtt egy ideggyulladás ágyának döntötte, azóta mind ritkábban kelt fel az ágyból, de sohasem délután hat óra előtt, amikor – fogyó erejével számtani arányban – kezdetben ötvenszer, majd lassan csökkentve a napi adagot, tíz-tizenötyszer ide-oda végigjárta hosszában a szobát. Az utolsó évben ért le tízig, de annál alább még nem jutott. – Azon füstölög már az este óta, hogy még mindig nem kapott új terítőt a kacsájára. Sós süteményt tetszett hozni?

– Egy mázsával – mondta a fiatalasszony. – Magának is hoztam pénzt a háztartásra, Irénke.

– Egy mázsával?

Luca elnevette magát; nevetése ellenállhatatlan volt, muszáj volt vele nevetni. – Ló... – mondta. – Ötszázat hoztam egyelőre, elég lesz?

– Annyi már nem is kell ebben a hónapban – mondta a házvezetőnő.

A fiatalasszony kinyitotta fehér, zsák formájú retiküljét, belekotort. Nem tartott benne rendet; a néhány összehajtogatott bankjegy, melyet ma délelőtt kapott a Bizományi Áruházban a régi kékróka stólájáért, legalul gyűrődött a teasütemény, a selyempapírba csomagolt kis terítő, a púderesdoboz, rúzs, pénztárca s tükör alatt, néhány zálogcédlával és egy végrehajtói értesítéssel együtt, melyet aznap reggel kézbesítettek ki a lakásán. Egy-kettő-három-négy-öt – számolta s finom, mozgékony arca, melynek összejátszó vonásai sohasem nyugodtak el, a pénz olvasása alatt egy percre mélységesen elkomolyodott. – Nem baj, majd elszámoljuk, ha marad. Nem kell spórolni, öreganyám – mondta, s már újra nevetett. – Más baj nincs?

– Nincs. Maradt pénze magára?

*Kedves Olvasó
Tanulók!*

Déry Tibor (1894–1977) *Két asszony* és *Szerelem* című elbeszélései jelentik irodalmi alapját Makk Károly 1971-ben bemutatott *Szerelem* című filmjének. A hetedik irodalmi olvasókönyv közül róla ismertetőt, illetve a *Szerelem* című novellából részletet. A *Gyöngyhalász* révén most a másik alapszövegbe olvashattok bele.

A novellában „öregasszony”-nak nevezett, származását tekintve osztrák asszony (érződik a beszédén!) fia a válóságban (az ötvenes évek súlyos diktatúrájáról van szó) börtönben tengődik – a menyé kíméletből azt hazudja neki, hogy János híres rendező és külföldön forgat filmet. Az öregasszony hiszi is nem is – s a dologból egy nagyon furcsa játék alakul ki közöttük. Titokban mindketten tudják, hogy a másik elrejtje az igazságot, mégis folytatják a játszmát.

Nézzétek meg a filmet! Olvassátok el a két irodalmi szöveget teljes egészében is!

Kellemes élményeket!

Bence Erika

– Dögivel – mondta a fiatalasszony.

A tiszta kis fehér konyhába, melyet a szembetűző nap s a fehérre lakkozott konyhabútorok duplán meg-megragyogtattak, az ablak előtt álló ákác egy csóva fullasztóan édes illatot küldött, mely egy pillanatra elnyomta a vajas pirítósnak ropogós szagát. – A postás még nem volt itt? – kérdezte a fiatalasszony.

– Még nem.

– Majd nézzen ki időnként a levélszekrényhez, Irénke, mert ma levél jön Amerikából – mondta a fiatalasszony. Azt szeretném, ha addig olvasná el, amíg itt vagyok.

– No, már megint csönget! – mondta a házvezetőnő. Három-négy türelmetlen rövid berregés hallatszott. – Ha reggeli óta nem csöngetett be már legalább tízszer, akkor egyszer sem. Úgy jár rá a keze, mintha viszketne neki.

– Maradjon csak, majd én bemegyek – mondta a fiatalasszony.

Az ajtóban állva, melynek nyílását az ágyban fekvő, kissé tompa fülű öregasszony nem hallotta meg, egy darabig elnézte a nagy fehér vánkosok közé süppedt hosszúkás, halvány arcot, melyet egy álla alatt szalaggal összekötött fekete bársony főkötő foglalt keretbe; a behunyt szemek

alatt az arc csontszerkezetéből kiemelkedő nagy, egyenes, sárgás orr mintha már a majdani halotti maszkot idézné. A könnyű, sárga pehelypaplan alatt a testnek egyetlen porcikája sem mozdult; az emelkedő-súlyyedő mellkas mozgását sem lehetett látni. A fiatalasszonynak újra „koncentrálnia” kellett: a szeme már-már könnybe lábadt. Törékenyen s izmosan állt a küszöbön, szép hosszú nyakán hátravetve fejét, mintha hatalmas bronzvörös kontya súlya húzná a föld felé, orrcimpái remegtek, kis gömbölyű hasa megfeszült izgalmában. – Hülye tyúk! – mondta magának dühösen, hogy újra erőre kapjon. A nap hátulról sütött a hatalmas ágyra, s a dagadó vánkások között elvesző, sovány, fehér arcra, melyet már csak a fekete bársony főkötő mentett meg az elmúlástól. A fiatalasszony elfintorodott, ingerülten topanzott.

Az ágyban fekvő kinyitotta a szemét, az ajtó felé nézett.

– Kezit csókolom, mama – kiáltotta Luca, már újra világosan csengő, vidám hangján.

– Már annyit csöngettem, Irén – panaszkolta az öregasszony kissé rekedten, s homlokát ráncolva újra az ajtó felé nézett. – Még mindig nem kész a vajás pirítós?

– Én vagyok, mama – kiáltotta Luca. – Egy perc múlva kész lesz.

Az öregasszony gyanakodva nézett az ajtó irányába. – Ki az? – kérdezte.

Jóllehet már több mint hetven éve élt Magyarországon, szülővárosának, Bécsnek németes hangszínei még nem koptak le hangszálairól. Folyékonyan beszélt magyarul, de azért a német nyelv fordulatai vagy olyik itt tartózkodása kezdetén félrehallott

s eltorzított magyar szó, melyet konok emlékezete nem engedett ki fogásából, még gyakran ki-kibújt szókincséből, s mindannyiszor fékezhetetlen, szünni nem akaró nevetésre ingerelte menyét. Szívesebben olvasott is még németül, mint magyarul, ezekben az utolsó, ágyban töltött években szinte kizárólagosan már csak fiatal lány korának imádott emlékeit, Goethét és Schillert, olykor – kissé unatkozva egy kötet Thomas Mannt, s a vendéglátó ország iránti udvariasságból a magyar Lukács György német tanulmányait Goethéről, melyeket nagy, férfias, gót betűs kézírásával számtalan széljegyzettel s felkiáltójellel látott el; feljegyzéseit – javarészt idézeteket az olvasott könyvekből, melyek néha több oldalt is kitétek – az ágyban fekvők jellegzetesen eltorzult s már erősen reszkető betűivel ugyancsak anyanyelvén vetette, háztartási elszámolásokkal váltakozva, egy kemény fedeles iskolai füzet kockás papírjára. A könyveket, nyolc-tíz kötetet, a füzetekkel, egy csomag édes keksszel, egy csomag sós süteménnyel s egy zacskó csokoládébonbonnal együtt melyből naponta egy szemet evett – a széles ágy fal menti szegélyén raktározta el, pontosan meghatározott sorrendben, úgy, hogy jól a keze ügyébe essenek, s ne kelljen Irént ezért is becsöngetnie. A rádió az ágy lábánál állt, Kossuthra beállítva; így egy hosszú villanydrótra felszerelt kapcsolókörte segítségével – amelyet még fia szereltetett fel – bármikor maga kinyithatta, s a házvezetőnőt csak akkor kellett beszólítania, ha a tintával előre megjelölt műsor szerint Petőfi szolgáltatva a kiválasztott művet, s a készüléket át kellett állítani. De az elmúlt néhány hónapban erre már mind ritkábban került sor; az öregasszony a nap java részében csukott szemmel, mozdulatlanul feküdt az ágyában, nem lehetett tudni, szendereg-e vagy régi emlékeit őrli még mindig eleven agyában, vagy rövid jövőjéről ábrándozik; csak akkor elevenedett meg, ha Irén saját ebédjéből egy kevés – tiltott paprikás krumplival vagy káposztás kockával vendégelte meg, vagy délelőtt eljött a menyé. – Maga az? – mondta rosszkedvűen, fejét kissé felemelve a legfelső, halványlila selyemmel áthúzott kispárnáról. – Hozta nekem a sós süteményt?

– Persze hogy hoztam – kiáltotta a fiatalasszony, széthúzva a zsákretekül száját, s óvatosan kiemelve belőle a kis selyempapír

csomagot. – S mit hoztam még a mamának?

– Biztos virágot – mondta az öregasszony elégedetlen arccal, amely azonban rögtön kisimult, szeme, a még mindig szép fekete szeme is mohón felragyogott, amikor megpillantotta a kis csokor sárga árvácskát. – Maga sose tanul meg spórolni?

Luca közvetlenül az ágy elé lépett, s szemét kiforgatta, hogy szinte csak a fehérje látszott, felemelt mutatóujjával hosszan megfenyegette az öregasszonyt. Addig fenyegette, amíg ez el nem nevette magát. – Jól van – mondta az öregasszony –, én azért mondom mindennap ugyanazt, mert maga mindennap ugyanazt csinál. Nem kell mindennap virágot hozni. Kölnivíz tessék holnap venni nekem!

– S mit hoztam még a mamának? – kiáltotta Luca, belekotorva a retikülbe. Hosszan matatott benne, szándékosan nyújtva az időt, s közben kíváncsian figyelte az öregasszony arcát, amelyen most hirtelen kiütközött az agkori gyöngeség; az infantilis kíváncsiság magafeledkezett, nyitott szájú, együgyű tükrözése. A sötét szájüregből kilátszott egyetlen megmaradt foga. – Na, adja már ide! – mondta az öregasszony, egy idő múlva türelmét veszítve. – Vagy már elvesztette?

Amikor megpillantotta a selyempapírból kibontott kis hímzett fehér terítőt, elpirult örömeiben. Követelődző volt, de a legkisebb szolgáltatásért is gyerekesen hálás. – Jól van O mondta. – Tessék lehajolni és megcsókolni! O Kissé felemelte fejét, és vértelen ajkait csucsorítva egyik csontos kezét rákapcsolta a fiatalasszony telt fehér nyakára, maga felé húzta, és cuppogva megcsókolta homlokát. – Gyöngyörű! – mondta. O De honnét veszi maga azt a sok pénz?

– Megkeresem, mama – mondta a fiatalasszony. – Nagy kurva vagyok, hisz tetszik tudni.

Az öregasszony egy darabig kerekre nyílt szemmel értetlenül nézett rá, aztán hirtelen kuncogni kezdett, s megfenyegette az ujjával. – Kurva? – mondta. – Ach menjen! Majd megmondalak Jánosnak, ha hazajön, s akkor kapsz két akkora pofát! – Az éjjeliszekrény felé fordította fekete főkötős fejét, és szemügyre vette az alsó polcán álló porcelánkacsát. – Tessék rátenni! – mondta. Gyöngyörű! Legfőbb ideje volt, mert délután jön Hetényi professzor úr, s Irén izgalt lesz, s talán elfelejti megint elrámolni, mint a múltkor, s akkor tessék!

GP Solar, a zöld töltő

Biztosan nem fogyaszt környezet-szennyező módon előállított energiát, léven napelemes konstrukció.

Régóta hallunk a napkollektorokról, de – a napelemes számológéptől eltekintve – igen kevés megoldás jut el a mindennapi élet szintjére. A GP Solar az egyik első termék ebben a témakörben, melyet nem annyira technikai érdekességként tarthunk számon, hanem inkább a mindennapi használati (és használható) tárgy kategóriájába sorolhatunk.

Közepes könyvborítónyi helyet foglal maga a napcella, mely két AAA vagy AA méretű, NiMH vagy ReCyko+ szerkezetű ceruzaakkumulátort képes tölteni. Kevés pusztán a világosság, közvetlen besugárzás szükséges az érdemi működéshez. A korai modellektől eltérően a GP Solarnak már nem feltétlenül kell verőfényes nyári nap, elég egy téli, szerényebb napsütés is,

viszont lényeges, hogy kedvező, merőleges beesési szöveget biztosítsunk.

A dokumentáció 5 és 13 óra közötti időtartamot határoz meg a sikeres töltéshez, leggyorsabban az AAA cellák erejét újíthatjuk meg. Egy időben két telepet kell behelyeznünk a foglalatokba. A gyárilag mellékel két AAA méretű ReCyko+ már feltöltve kerül csomagolásra, így kápból használható (a ReCyko+ esetében fél év után is 90%-os töltöttségre számíthatunk). Teljesen kimerítve, majd tesztünk során ablakba állítva a téli napsütésből hatórárs furdőre volt szükség a teljes regenerációhoz. A nagyobb AA telepek töltése 13 órán át is eltarthat, így ez nyáron egy, télen két szerencsés napot igényel.

Fényesebb napokon, hosszabb kirándulások és hegyvidéki síturák alkalmával jó hasznát vehetjük a GP Solarnak, mely az autó szélvédője mögött is működik.

Borús időben persze marad a tartalék ceruzaelem vagy az autós töltő, persze csak amíg ki nem fejlesztik a háton hordható szélerőművet is.

Adatok

- Napelemes töltő direkt napsütéshez
- Két AAA vagy AA elem egyidejű töltése
- NiMH és ReCyko+ akkumulátorokhoz
- 2 db AAA ReCyko+ ceruzaakkumulátor mellékelve
- Töltési idő 5–13 óra
- 80×110×60 milliméteres befoglaló méretek
- 4,2 Volt névleges töltőfeszültség
- 150 mA töltőáram direkt napsütés esetén

Még kisebb lett a legkisebb Full HD-s kamera

ASony megdöntötte saját rekordját. Már az új, HDR-TG5 a legapróbb Full HD-s videokamera, amelybe ráadásul GPS-modul is került. Az érintőképernyővel ellátott készülék nemcsak hogy vékonyabb lett korábbi társához képest – beépített memóriáját megduplázták az elődhöz viszonyítva.

A Sony bemutatta legújabb digitális kameráját, és ezzel megdöntött egy rekordot – méghozzá a sajátját. Az új készülék szinte bármelyik ellenfelével versenyezhet, a rekord azonban egy „leg” címhez fűződik.

A Sony tartotta ugyanis a világ legkisebb Full HD-s videokamerájának a címét a HDR-TG1-gyel, amit a most bemutatott HDR-TG5-tel megdöntött. Szakértők szerint egyébként a probléma az elődnél sem a mérettel volt, ott a menürendszer okozott kellemetlenségeket. A TG5-ben nem csak a felhasználó-interfészen javítottak,

a gép érintőképernyője is jobban reagál a mozdulatokra. Az új kamerába egyébként több újítás is került, az utód valóban többet tud.

Az egyik legnagyobb újítás a GPS-vevőegység beépítése, amelynek hála a fotók geotagelése sem jelenthet már problémát. Természetesen a Navteq térképeknek hála nem merül ki ennyiben a GPS használat.

A mosolyfotózásra is alkalmas TG5 továbbfejlesztett képfeldolgozó technológiával rendelkezik, és a beépített tárhelye is a duplájára nőtt: már 16 gigabájtól tárolhatjuk a felvett anyagainkat.

Az elődhöz képest kisebb és könnyebb készülék tudása más téren nem változott. Továbbra is Full HD-s, 1920x1080-as mozgóképek rögzítésére alkalmas AVCHD kódolásban. A 2,7 hüvelykes érintőképernyővel ellátott kamera tízszeres, stabilizátorral segített optikai zoomra képes.

Az új csúcstartó legnagyobb hátránya a pimaszul magas ára: a májusban megjelenő készülékért 1000 dollárt kérnek!

KOS

Terhedre vannak egyes kötöttségek, sőt bizonyos szabályokat formálisnak érzel. Mivel nagyon helyesen kevésnek tartod az elégedetlenséget, cselekvésre szánod el magad. Bátorságod mások szemében is imponáló, újtó szándékaid is üdvözlendőek, de az eredmény mégsem mindig egyértelmű. Olyan szabályokat is eltörölsz, amelyek nélkül aligha lehet a tevékenységeidet hatékonyan megszervezni.

BIKA

Most itt az ideje, hogy egy kicsit elvonulj a külvilágtól. Egyik hirtelen felbukkanó problémád megoldásában kedves ismerősöd segítségére számíthatsz. Az esetleges családi vitában maradj higgadt! Pontosan kövesd az utasításokat, főleg, ha nehezebb feladatok előtt állsz. Próbáld a sulira koncentrálni, még ha színesen szárnyaló képzeleted nehezen is engedi.

IKREK

Az utolsó pillanatokban igyekszel behozni a lemaradásokat, gondoldod te. Ezzel szemben, talán még időben olvasod ezeket a sorokat ahhoz, hogy gondtalanul tölthesd napjaidat ahelyett, hogy korábbi ígéreteiddel, illetve azok teljesítésével foglalkoznál.

RÁK

Nagyon figyelj oda, mit eszel, kerülj a rágszálhúsokat és a kalóriadús ételeket. Ügyelj az egészségedre, mozogni is érdemes volna. Ezen a héten kerülj a vitát a kedveseddel, vagy ha nem elkerülhető, akkor hagyd rá a dolgot. Pár napig rossz hangulatod lehet, és valamin vagy valakin kénytelen vagy kitölteni felgyülemlett mérgedet.

OROSZLÁN

Nagyon sok barátot gyűjtesz magad köré. Igyekszel mindig irányítani, meghatározó szerepet játszol mások életében. Ez azonban csak akkor sikerülhet, ha nemcsak a nézeteket és kívánságaidat hangoztatod, hanem odafigyelsz másokra is. Éppen azokra, akik a legfontosabbak, tehát rokonaidra, elsősorban családtagjaidra.

SZŰZ

A következő napok jó lehetőséget kínálnak arra, hogy kissé kiléphess a taposómalmából, és kellemes társaságban mulathasd az időt. Erre legalább olyan nagy szükséged is van, mint az ügyes-bajos dolgok intézésére, rendezésére. A közlekedésben vagy utazás alkalmával nem árt a szokásosnál nagyobb óvatosság.

MÉRLEG

Egyik ismerősöd viselkedése felettebb idegesítő lehet, de gondolataidat tartsd meg magadnak, ne vitatkozz! A téged direkt irritáló személyre se figyelj, tégy úgy, mintha ott sem lenne. Valószínűleg örömet leli, ha látja, milyen hatást vált ki belőled, éppen ezért nézz át rajta! Ne aggódj, egyszer csak elmúlik ez a hét is!

SKORPIÓ

Nem panaszkodhatsz a szerencsédre. Ennek ellenére könnyen lehet, hogy nem tudod úgy kihasználni a lehetőségeidet, ahogyan azt kellene. Ha lehetséges, kerülj mindenféle vitát. Ha mégis előfordulnak ilyenek, a döntést lehetőleg halaszd későbbre.

NYILAS

Nagy lendülettel intézed az ügyeidet, akarakterőben sincs hiány. Néhányan sürgetnek, hogy dönts már végre bizonyos kérdésekben. A baráti tanácsok érdekesek, sőt nagyon megfontolandónak tűnnek. A látszat azonban csal, illetve tényleg jól meg kell gondolnod, hogy milyen döntést hozol. A kockázat túl nagy, ezért jól teszed, ha kikéred pártatlan, nagy tapasztalattal rendelkező emberek véleményét.

BAK

A bolygók állása magabiztossá és egyben kíváncsivá tesz. Olyan dolgokról, sőt titokról értesülsz, amit nagyon jól felhasználhatsz saját céljaid érdekében. Ugyanakkor ez a tudás könnyen kétélű fegyverré válhat, árthatsz is magadnak, ha rosszul kezeled. A küzdelem egy kicsit megvisel, az eredmény azonban később bőségesen kárpótol.

VÍZÖNTŐ

Sokat ábrándozol, gondolataid elkalandoznak, a múlttól elméledsz. Régi, szép emlékek ringatnak el, fényképeket, leveleket szedsz elő, azokat nézegeted. Most módod van arra, hogy értékes kapcsolatokat teremts, előkészítsd a talajt egy későbbi jelentős változásra. A következő napokban inkább családi körben töltsd az időt, az utazás kockázatos lenne.

HALAK

Rég nem látott ismerős vagy jó barát bukkan fel. A találkozástól sokat vársz, de nem számíthatsz többre, mint egy kellemes beszélgetésre vagy szép ígéretre. A rokonlátogatások vagy egy hosszabb kirándulás sok izgalommal és bonyodalommal járhat, mégsem kell róla lemondanod, mert a vártól sokkal több örömet szerez.

Ezüst minden mennyiségben!

A fejlett ipari államok több mint 500 millió uncia színezüstöt dogoznak fel évente. De ugyan mihez? Hisz ékszerhez a legtöbb helyen inkább aranyat használnak, a rozsdamentes evőeszközök kiszorították az ezüsből készült elődeiket, az ezüstálcáknak is egyre kevesebb a híve, mert nehezek és időigényes a kezelésük, tisztításuk. Nos, az ezüstöt az ipar nem tudja nélkülözni, ezüstvegyületet használnak a röntgenfelvételek készítésénél, a különböző orvosi gépek szűrőjéhez, ezüst-tükrök gyűjtik némely napenergiát hasznosító erőművekhez a napsugarakat. Az ezüst kiváló érintkezőfém, ezt használnak a nagy számítógépekhez, ezzel hegesztik

össze az úrhajók alumínium és acél alkatrészeit, ezüst horganytelepek hajtották a világ első holdautóját, ilyen telepek gondoskodtak a zúrban sétáló asztronauták oxigénnel való ellátásáról is. Szóval, az ezüstöt sok helyen hasznosítják, csak győzzék ontani e nemesfémeket a bányák, még szerencse, hogy felhasználás után az ezüst néhány iparcikkból visszanyerhető.

T.

Lehet, hogy igaz

Ha igaz a hír, nemsokára módosítani lehet egy régi mondást, lányok. Ezután nem azt fogjátok mondani, hogy „melegség töltötte el a szívem”, hanem hogy „szívem helyett újabban már a körömöt is melengetheti valami, méghozzá nagyon is látható eredménnyel!” Ugyanis olyan körömlakkot dobott piacra egy külföldi cég, amely meglepő változásra képes, ha azt napsugár éri: kaméleonként színt vált. Nem kell tehát újra meg újra átfestened körmeidet. Ha meguntad a régi színt, elég, ha meglebbentened néhányszor kezed a napsütésben. Hatására a körömlakk a sápadt mályvaszínből vad vörösésbordóba csap át. Ha pedig egyik kezed zsebre vágod, kétféle színű körömmel dicsekedhetsz a kellő pillanatban. Hát nem érdekes?

Belső utaink

Ha egy kicsit komolyabban elbeszélgetünk magunkkal, kutatva a jó tulajdonságaink, illetve a megbújni igyekvő fogyatékoságaink után, rájöhethetünk valamire. Létezik egy segítőtársunk, akit azonban gyakran figyelembe sem veszünk. Arra a bizonyos belső hangra gondolunk, amely sokszor szólal meg: ezt ne tedd, azt ne tedd, meglátod, baj lesz belőle. Aztán mégis a „magad feje után mész”, és mégis megvan a baj. Ez a belső ellenőrzés a lelkiismeret tőszomszédságában lakik. Valahol mélyen belül, olyan tájon, amelyet még szintén kevésbé ismertek. Lehet, hogy az a bizonyos „hatodik érzék” szintén ott honol. Talán veletek is előfordult már, hogy „szinte megéreztetek”: valami történt odahaza. Sejtettétek: valaminek rossz lesz a vége. És néha egy-egy helytelen cselekedet, bántó megjegyzés után mintha valami szorítgatná a torkotokat. Ezek az érzések, sejtések mind abból a „negyedből” érkeznek, ahová az említett belső utak vezetnek, illetve ahonnan kiindulnak.

Ha dacosan letérünk róluk, aligha segít, ha hazudni kezdünk önmagunknak. Mert hát gyakran ebben is jeleskedünk. Mintha nem lenne elég, hogy néha füllentünk a szüleinknek, barátainknak és tanítóinknak. Elhitetjük magunkkal, hogy a körülmények fura összejátszása miatt kerültünk kellemetlen helyzetbe. Ahelyett, hogy bár későn, de visszaidéznénk azt a bizonyos belső hangot, amely figyelmeztetett: rosszul döntöttél.

Persze minden elővigyázatosság ellenére előfordul, hogy végül is rosszul döntünk. Ráadásul eláruljuk, mi a teendő ilyenkor. Két kérdést kell feltenni csupán: megoldható-e a probléma, vagy sem? Ha igen, siránkozás, panaszkodás helyett hozzálátunk a kérdés megoldásához. Ha pedig nem, akkor sem öljük időnket örökös töprengésbe. Türelmesen várunk egy új lehetőségre, új alkalomra, és megtanulunk a felmerült problémával együtt élni. Harmadik megoldás ugyanis nincs...

T-z

Tudtad?

A férfiak 10 százalékkal magasabbak, 20 százalékkal nehezebbek és 30 százalékkal erősebbek, mint a nők. Viszont a nők átlagban 23 ezer szót mondanak ki, a férfiak csak 12 ezret. A nők azonban a beszélgetés folyamán jobban figyelnek a másikra, többször néznek és mosolyognak a beszélgetőpartnerükre.

Egy átlagos család napi étrendje

– Mit kértek ma reggelire, gyerekek?

– *En vizet akarok, vizet, vizet és vizet. Legfeljebb a vízhez egy kis marhahúst, sertéshúst, gyártási szalonnát, Na-nitrites keveréket, magyarul E450-es adalékot, nem húseredetű fehérjét és emulgátort, de a karragén, a guarumi és a xantángyanta ki ne maradjon belőle!*

– Egyszóval párizsit kérsz.

– *Úgy van, anyukám. És kérek, vágj hozzá egy szelet lisztből, kis ízjavítóból, antioxidánsból, tejporból, cellulázenzimből, savanyúságot szabályozó kálium-acetátból és citromsavból, emulgálószerből, valamint kalcium-szulfátból álló kenyeret.*

– Rozsosat!

– *Igen, és, kenj rá egy kis vízzel hidrogénezett/átészterezett növényi olajat, amelyben persze van só, emulgeálószer, kálium-szorbát.*

– Már kenem is, fiam a margarint.

– *Nekem viszont anya, ma jobban esne egy kis sertéshúsban és vízben elkevert húspép, bőrke, karragén, polifoszfát, szójafehérje, nátrium-laktát, étkezési keményítő, pirofoszfát, antioxidáns és Na-nitrit.*

– **Akkor fiam, te mübeles virslit kapsz. Hozzá természetesen tartrazinnal, kinlinnel, amaranttal, indigókarminnal színezett; természetes aromával, nátrium-benzoáttal, sóval, mustármaggal, cukorral, s ecettel ízesített pasztát.**

– *Magától értetődik, mustár nélkül a virsli mit sem ér, anyukám.*

– **Istok-e hozzá, gyerekek, vízben feloldott izocukrot, Na-ciklamátot, aszpartámot, aceszulfátot, szacharint, aszkorbinsavat, nátrium-benzoátot és fenil-alanint?**

– *Jaffaszörpöt? Igeeeen!*

– **Ebédre viszont kaptok egy kis búzalisztet, kukoricakeményítőt, hidrogénezett növényi zsírt, ízfokozót (lehetőleg E621-est és E627-est) nátrium-glutamátot, módosított keményítőt, állati eredetű zsírt, élesztőport, szárított tyúkhúst és E150-es színezéket.**

– *Szárnyskrémleves lesz brokkolival! Hurrá! S utána?*

– **Utána pediglen búzalisztet paradicsomsűrítménnyel, sajttal, ananással, vízzel, növényi olajjal és nátrium-nitrittel tartósított főtt sonkával, búzakeményítővel, cukorral, sóval, élesztővel és jóféle acetilezett-dikeményítő adipáttal.**

– *Hawaii!*

– **Bizony, bizony, gyerekek, Hawaii pizza lesz!**

– *Az a kedvencünk!*

– **S a tévéhez pedig mit kaptok, na mit?**

– *Csak nem burgonyát, növényi olajat, sót, hagymaport, autolizált élesztőport, tejszínt, dextrózt, sajtport, nátrium-glutamátot, dinátrium-5-ribonukleotidokat és tapadásgátlót, vagyis szilícium-dioxidot?*

– **De bizony, gyerekek, úgy van, chipset, zöldhagymás chipset.**

– *S mi lesz a vacsora?*

– **Vacsorára pedig esztek aszpartámmal, fenil-anilinnal, K-aceszulfánnal, zselatinnal, hidroxipropilavított joghurtot, amelyben kalcium-foszfáttal, vízzel és cukorral felhízalt, egyszer már kipréselt gyümölcshúsváz-darabkák vannak.**

– **Hurrá! Én is kérek őszibarackos light joghurtot! Én is! Én is!**

– *Talán mosolygunk rajta?*

– *Pedig ez nem vicc!!!*

Ha ezeket érted, akkor tényleg ismered a magyar nyelvet és magyar vonatkozású dolgokat

Ezt csak a mi nyelvünkkel lehet megcsinálni!!!!

Találkozás:

Nyuszika és a róka találkoznak az erdőben. Nyuszika köszön:
– Szia vöröské!
– Te engem ne vöröskézz le!
– Miért, jobb lenne, ha lerókáználak...!?! *

Előző munkahely:

A személyzetis kérdezi az új titkárnőt:
– És mondja, az előző munkahelyén mennyi volt az évi fizetése?
– ??? Nálunk az előző munkahelyemen nem dolgozott egy Évi sem! *

Margarin:

Két egér beszélget a kamrában:
– Rád fog esni a margarin!
– Rámamargarin? *

Hogy kapta Benedek Elek a nevét? *

Anyukája reggel beszólt a kisfiának:
– Benn vagy még az ágyban?
– Benne, de kelek. *

Trükk:

– Mondja Kovács bácsi, maga mit szokott csinálni, ha este nem tud elaludni?
– Én? Elszámolok háromig és már alszom is.
– Tényleg? Csak háromig?
– Háromig, de van úgy, hogy fél négyig is. *

Bevásárlás:

– Pistike, szaladj le a boltba, hozzál egy kiló hurkát! De ne véreset!
– DENEVÉRESET???

Egyenlet:

– Kislányom, teljesen egyedül oldottad meg ezt az egyenletet?
– Nem. Két ismeretlennel. *

Kérdés:

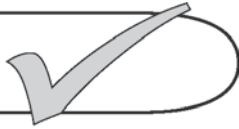
– Miért nincs bástya a vonaton?
– Mert a vonat nem vár... *

Úszásoktatás:

– Hogy tanítja a varázsló úszni a pókot?
– Hókusz, pók ússz! *

Tehén:

A tehén bonyolult állat.
De én megfejtem.

Fedezd fel erősségeid!

1. A barátaid rendszeresen járnak hegyet mászni, és egyszer téged is elhívnak túrázni. Hogy reagálsz?

- a) Nagy kihívás, de miért is ne? (1)
- b) Előbb minden részletről kifagatom őket, utána döntök. (2)
- c) Nemet mondok, tudom, hogy csak feltartanám őket. (3)

2. Ha tanácsot kérnek tőled...

- a) ...félsz, hogy nem tudsz megfelelő segítséget nyújtani. (3)
- b) ...örülök a bizalomnak. (2)
- c) ...azonnal van egy okos tippem. (1)

3. Új társaságba kerültél. Mivel nyugtatod magad?

- a) Most mindenkinek megmutatom, mire vagyok képes. (1)
- b) Ők is csak emberek, mint én. (2)
- c) Mindenki így kezdte. (3)

4. Azokat, akik túl sokat képzelnek magukról...

- a) Eleve ellenszenvesnek találom. (2)
- b) Nem szabad komolyan venni. (1)
- c) Mindig csodálattal nézem. (3)

5. Beszámolót kell tartanod. Mitőlsz fél a legjobban?

- a) Attól, hogy leégek, és nem váltom be a hozzám fűzött reményeket. (3)
- b) Attól, hogy váratlan dolog történik. (1)
- c) Attól, hogy nem leszek tökéletes. (2)

6. Megdicsérik a saját készítésű frizurád. Mire gondolsz?

- a) Biztos valami hátsó szándékuk van, ezért bókolnak. (3)
- b) Egyáltalán nem találom rendkívülinek azt, amit ők igen. (2)
- c) Jó érzés, hogy észreveszik, ha valamiben jó vagyok. (1)

Add össze a pontjaidat!

Néha azért szalasztjuk el a nagy lehetőségeket, mert nem bízunk eléggé önmagunkban. Csak az tudja kihasználni az adódó alkalmakat, aki tisztában van az erősségeivel. Te tudod, miben lehetnél még jobb?

Értékelés

6 és 9 pont között:

Tisztában vagy az erősségeiddel és bízol önmagadban. Az új kihívásokkal magabiztosan megbirkózol, ám rögtönzéseid és hirtelen döntéseid közben hajlamos vagy kicsit túlértékelni a képességeidet.

10 és 14 pont között:

Pontosan tudod, miben vagy jó, és felismered a saját határaid is. Ezért vagy képes úgy kihasználni a lehetőségeket, hogy közben nem vállalod túl magad.

15 és 18 pont között:

Nem nagyon bízol önmagadban, mert nem tudod igazán, mire elegendőek a képességeid. Próbáld ki magad gyakrabban azokban a helyzetekben, amelyek örömet szereznek neked, így megtapasztalhatod, hogy a tudásod sikerre is vezethet.

„Kedves Bizalmas sorok!

Óriási problémám van! Szerelmes vagyok a legis-legnagyobb halálos ellenségembe! Ezzel a fiúval és a barátjával évek óta együtt megyek haza az iskolából. Régebben nagyon jól megértettük egymást. Nem tudom, mi ütött beléjük, de az év eleje óta piszkálnak, és sokszor sértegetnek is. Eltűrttem mindent eddig, mert azt gondoltam, hogy hülyéskednek, és ez csak vicc. A téli szünetben rájöttem, hogy szeretem ezt a fiút, és sokáig gyűjtöttem a bátorságom, hogy el is mondjam neki. Nemrégiben meg is tettem, bevallottam, mit érzek iránta. Ő meg ezt elpletykálta annak a lánynak, akit ki nem állok, és aki mindig is ellenségesen viselkedett velem. Jól kibeszéltek! Anyyira fájt, és dühös voltam, hogy minden vele kapcsolatosat széttéptem, kidobtam: fényképeket, amelyiken rajta volt, a naplót, amiben emlegettem. Látni sem bírom, nemhogy beszéljek vele. Nem tudom, hogyan viselkedjek vele, és mit csináljak magammal, mert nagyon boldogtalan vagyok! Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?!

War”

Válasz:

Kedves War!

Nagyon megbántottak, nagyon fáj, de ez még nem jelenti azt, hogy világháborút kell indítanod ellenük. Elég lesz, ha ignorárod őket, úgy teszel, mintha nem is léteznének. A fiúk pedig serdülőkorban igen gyakran piszkálják a lányokat, mert mások, „gyengébb” nem, és könnyebb célpontok. Az biztos, hogy ez a fiú nem viselkedett sem barátián, sem emberségesen irántad. Meggondolatlan volt. Valószínűleg neki még nem tanácsolták, hogy ne tegye azt a másikkal, ami neki sem esne jól. Benned is a vágy munkálkodott, mint mindannyiunkban, hogy szeressünk, szeretve legyünk, és közkedveltek legyünk. Az is tény, hogy sokszor az életben pont az után futunk, akiknek nem vagyunk szimpatikusak. Veled is ez történt. Amit megtehetsz, hogy ne barátkozz velük. Az iskola kapujában beszéljess egy kicsit, míg ők el nem indulnak, és már meg is oldódott a hazafelé menet. Szinte biztos, hogy az iskolából mások is laknak a te irányodban. Csatlakozz hozzájuk! Nem kell mindig beszélgetni. Időközben pedig új ismeretségeket is köthetsz, új barátokra is szert tehetsz. Velük pedig akkor álljál szóba, amikor megváltoztatták a viselkedésüket. Ezt a fiút mint „szerelmet” felejtse el. Egy idő után már másba leszel szerelmes, más dobogtatja majd meg a szívedet.

„Kedves Bizalmas!

Tizennégy éves vagyok, nem tartom már magam »kis taknyosnak«, ahogyan a nővérem szokott gyakran nevezni. (Ő 20 éves.) Vele kapcsolatos a problémám. Járok egy fiúval a téli szünet óta. A téli táborban ismerkedtünk meg. Nagyon kedves és jó srác, ő 17 éves. Nem iszik, nem cigizik, sportol. Már akkor is boldognak érzem magam, amikor rá gondolok. Igaz, nem találkozunk sokszor, mert távol lakik tőlem, de naponta beszélünk telefonon, levelezünk. A nővérem meg a legcsúnyábbakat mondja róla, pedig még nem is találkoztak. Mind gyakrabban veszünk össze. A múltkor még pofozkodtunk is. Kikaptunk anyutól mind a ketten. Milyen testvér ez? Mit tegyek, hogy békén hagyjon? Help!!!

Abigél”

Válasz:

Kedves Abigél!

Feltessed a kérdést, hogy „milyen testvér ez”? Nem nyilvánvaló, hogy féltékeny?! Hogy pontosan mire, azt te jobban tudod. Lehet, hogy ő éppen ebben az időszakban boldogtalan, és ezért bánt téged lépten-nyomon. Irigy, hogy neki nincsen fiúja, neked meg van? Vagy a testvérek

közötti versengés nyomta rá a pecsétjét a viszonyotokra? Gondold át. Amit nem kell tenned az, hogy túrjed a bántalmazást és a sértegetést. Kérdezd meg tőle, hogy mi a gondja veled pontosan, és miért zavarja őt ez a fiú. Ha továbbra is csúnyán viselkedik veled, fordulj a szüleidhez. Rá pedig ne is figyelj! Hagyd, had prütyögjön. Egyszer biztosan megbánja, hogy így viselkedett veled. Te pedig időközben imádkozz, hogy minél előbb szerelmes legyen, és neki is legyen fiúja. Ez biztosan elfeledteti vele a féltékenységet.

„Kedves Bori Mária!

Tizennégy éves vagyok, és lapos. Nem nőnek a melleim, nem kaptam még meg a menstruációm. Olvastam már arról, hogy mindenki más ütemben fejlődik, de aggódom. A barátom is, akivel járok, azt mondja, hogy úgy tetszem neki ahogyan vagyok, de nekem ez nem vigasztaló. Én is azt szeretném, ha nekem is nőies lenne az alakom, hogy ne különbözzek annyira a többiektől az osztályban. Már arra is gondoltam, hogy anyuval vetetek olyan push-up melltartót, mint amilyen egyeseknek van, de biztos, hogy nem megy bele a dologba. Mit tegyek, hogy felgyorsuljon a fejlődésem? Lehet ezt?

Panni”

Válasz:

Kedves Panni!

A te esetedben nem létezik semmilyen csodaszor és módszer, csak a türelem. Az „érés” a természetnek az a folyamata, amely nem siettethető, és akkor következik be, amikor eljött az ideje. Ezt a folyamatot a hormonok irányítják. Úgy folyik, ahogyan be vagy a fogamzás pillanatától programozva. Beszélj meg az anyuval, nagymamával, a nagynénikkel, hogy ők hogyan néztek ki tizenévesen, és mikor következett be náluk azérés. A te érési folyamatod nagyon hasonlíthat az övékére. Időközben, hogy átvészeld ezt az elégedetlenséggel teli időszakot, segíthet, ha nem azt firtadod lépten-nyomon, hogy mi az, ami nem tetszik, amivel nem vagy megelégedve, hanem azokat a részleteket, amelyeket kedvelsz magadon, amit szépnek és formásnak tartasz. Biztosan akad egy-két dolog! Azzal, hogy állandóan elégedetlensz nagyon is próbára teszed a barátod idegeit, és ezzel magát a kettőtök közötti kapcsolatot is.

„Kedves Bizalmas sorok!

Van egy nagy problémám! Szerelmes vagyok egy fiúba, aki egyáltalán észre sem vesz a suliban. Régebben SMS-eztünk, de most, ha ír, csúnya dolgok vannak az SMS-ben. Nem tudja, hogy szerelmes vagyok belé. Ezt csak a legjobb barátnőmnek mondtam el. Jó volna az is, ha csak barátok lehetnének! Adj tanácsot, mit tegyek?!

SMS”

Válasz:

Kedves SMS!

Először is a sértésre ne sértéssel és csúnyaságokkal válaszolj. Jobb lenne, ha ezt a fiút egy időre jégre tennéd. Ne kérdezz tőle semmit, és ne válaszolj neki. Lehet, hogy ez felpiszkálja az érdeklődését. Jó lenne, ha ennél a fiúnál a „mindent vagy semmit” elvet alkalmaznád. Ne elégedj meg egy olyan baráttal, aki „ismeretlen” lányoknak sértő, bántó dolgokat küldözget. Többet és jobbat érdemelsz! Biztos, hogy ezen a fiún kívül akad még egy-két fiú és lány is, akivel jól érzed magadat, és akivel szívesen együtt töltenéd a szabad idődet. Ezeket az ismeretségeket ápd.

Én vagyok én, te vagy te

Élt egyszer egy király, annak volt egy világszép lánya: Füzike. Ám ez a királylány olyan neveletlen és kevély volt, úgy eltelt a szépségével, hogy egyebet sem tett, csak öltözködött, cicomázta magát, haját fésülgette egész nap a cifra tükre előtt. Ha ezt megunta, csak az ágyán heverészett naphosszat. Szolgái kezüket, lábukat majd eltörték igyekezetükben, hogy kedvében járjanak, de a sorsuk a királylány szélsőséges hangulatától függött. Ha rájött a hopparé, mehettek, amerre láttak, kiüzte őket a palotából.

„Ránca kellene már szedni!” „Nevelő kell ehhez a lányhoz, de minél előbb!” – suttogták itt is, ott is a palotában.

A király hívatott is messze földről jelesebbnél jelesebb nevelőket a leánya mellé. De Füzike királykisasszony olyan öntelt és fennhéjázó volt, hogy miután végigmérte őket, mindegyikben talált valami kivetnivalót, és még ki is gúnyolta őket: „Jé, ennek akkorák a fülei, hogy ahol ráesteledik, nyugodtan betakarozhat velük!” – mutatott rá az egyikre. A másiknak az orrát találta túlméretezettnek: „Látom, neked aztán nincs szükséged dióverő rúdra!” – csúfolkodott kacagva.

A királyt bántották ugyan a lánya élcelődései, de mivel túlságosan szerette, csak ingatta a fejét, és útjukra bocsátotta a kicsúfolt nevelőket.

Füzike pedig önelégülten vonult vissza kedvenc szépítőszereihez. Igen ám, de alig tette be maga után az ajtót, hopplá, ott termett előtte egy manó!

– Hát te meg hogy kerülsz ide? Nevelőnek jelentkezel? Hiszen neked sámlí kell ahhoz is, hogy beláss az ágy alá, te tökmag! Bezzeg jó nagyok a füleid! Talán a legyeket hajtod el velük? – szolt csúfosan-gúnyosan a királylány az idegenhez.

De a manó ahelyett, hogy zavarba jött volna, utána mondta szóról szóra:

– Hát te meg hogy kerülsz ide? Nevelőnek jelentkezel? Hiszen neked sámlí kell ahhoz is, hogy beláss az ágy alá, te tökmag! Bezzeg jó nagyok a füleid! Talán a legyeket hajtod el velük?

– Ne feleselj velem, te kis pocok! Hagyd abba! – ismételte a manó.

Füzike toporzékolni kezdett dühében.

– Én a király lánya vagyok, tudd meg, velem így nem beszélhetsz!

– Én a király lánya vagyok, tudd meg, velem így nem beszélhetsz! – utánozta a manó.

Füzikének fogytán volt a türelme.

– Én vagyok a királylány, te vagy a manó!

A manó megismételte a lány szavait:

– Én vagyok a királylány, te vagy a manó!

Betelt a pohár. A királykisasszony nem bírta türtőztetni magát tovább.

Mérgében, a kezében tartott tükört a manó felé hajította, amely ezer darabra tört. Felkiáltott:

– Őrség!

Az örök ott termettek.

– Azonnal dobjátok ki ezt a csúf betolakodót a szobámból! – kiáltották mindketten.

Az örök megragadták Füzikét, és magukkal hurcolták, hiába volt minden tiltakozás, rúgkapálás, ellenállás! A palota őrei kikacagták. Mert abban a minutumban, amikor a tükör eltört, szempillantás alatt változott át a királylány manóvá, a manó pedig királylánnyá.

A volt királykisasszony bizony egykettőre a palotán kívül találta magát.

Másnap, harmadnap is láthatták az emberek azt a csúf kis manót, aki ugyanott kuporgott a palotán kívül, a kerítés tövében. Volt, aki szánakozott rajta, mások gúnyosan végigmérték, aztán odébbálltak.

Ám egyszeribe, amikor már senki sem figyelt rá, váratlanul megjelent előtte egy tündér, aki kedvesen így szólt hozzá:

– Tudom, ki vagy te igazából és azt is, hogy kerültél ide. Én Milda vagyok, a jötevé tündér. Tudd meg hát, hogy testvérem, a fondorlatos Olinda ajándékozta neked azt a varázstükört, amellyel búvkörében tudott tartani téged. Nem láttál magadon kívül szebbet, kevély voltál és öntelt. Ám sajnálatos módon azt nem árulta el neked, tulajdonképpen milyen szörnyű varázserővel is bír ez a tükör. De arra jó volt, hogy megtapasztald általa, mekkora hibát követsz el, ha nem látsz túl önmagad hiúságán.

A manóvá változtatott királylány pedig így válaszolt:

– Köszönöm, jó tündér, hogy mindezt elmondtad nekem. Már nagyon megbántam minden csúnya viselkedésemet. Mondd, mit tegyek, hogy visszanyerjem régi külsőmet? Szeretnék igazi, jó királylány lenni. Meg akarok változni.

– Magad mondtad ki a varázsszavakat: „meg akarsz változni”. Tégy hát így! Most pedig indulj el, menj a palotába, és ne feledd, amit ígértél! Megyek én is, mert egy fontos dolgot még el kell intéznem: Olindát rá kell vennem, hogy oldja fel a varázslat alól Jácint királyfit, akit manóvá változtatott, és aki eddig a palotában élt a te helyeden. De minek is beszélék annyit, hiszen ti már ismeritek egymást.

Azzal Milda, a jó tündér úgy eltűnt, mintha ott sem lett volna. Füzike pedig megindult, akadálytalanul haladt lépésről lépésre beljebb a palotában. Amerre csak ment, az örök meghajoltak előtte, a szolgák mosolyogva üdvözölték.

Csodálatos rend és tisztaság várta lakosztályában. Remegve ült le a megszokott székére. Ám, amint az új tükörbe pillantott, megnyugodott, mert régi önmagát látta, de íme, most szelíden, kedvesen mosolygott vissza rá a saját tükörképe.

Ettől a naptól kezdve boldogság költözött a palotába.

Három év múlva Füzike eladósorba került. A kérők sokasága között egyszerre csak ismerős tekintet fedezett fel. Közeledett felé. A királyfi fülei kissé nagyok voltak, de hogy, hogy nem, a lányt ez nem érdekelte. A kedves, délceg ifjú hamiskásan mosolygott rá.

Füzike hozzálépett, és megszólította:

– Mondd csak, nem ismerjük már egymást valahonnan?

A herceg mélyen meghajolva így felelt:

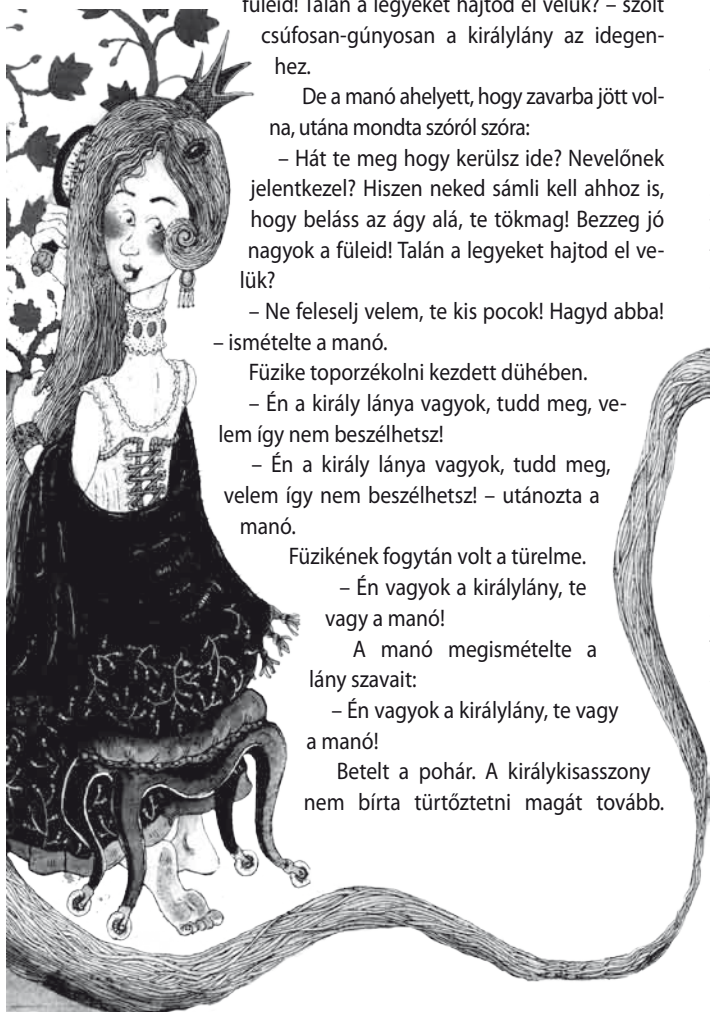
– Mondd csak, nem ismerjük már egymást valahonnan?

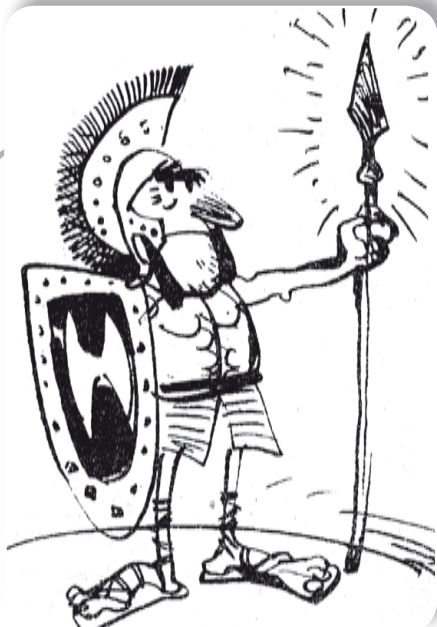
Erre mindketten cinkosan összenéztek, és kibuggyant belőlük a kacagás, hogy csak úgy zengett tőle az egész palota. A nevetés ráragadt a királyra és az összes egybegyűlt vendégseregére.

Jácint és Füzike boldogan ölelték meg egymást. Na, meg is tartották rögvést a lakodalmat. Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Hegedűs Ilona

Illusztráció: Borbás Zoltán

Egy különös természeti jelenség, egy középkori szentről kapta nevét, bár magát a jelenséget már az ókorban is megfigyelték. Caesar, a híres római császár feljegyezte, hogy egy éjszaka katonái lándzsáinak hegye olyan volt, mintha lángolna. A jelenség főként zivataros időben, a kiemelkedő tárgyak hegyes csúcsain

Elmo tüze

jelentkezik, ahol fénylő pamatok keletkeznek, mintha tűz égne. Ez a „láng” néha igen nagy is lehet, egy tengerész az árboc csúcsán 30 cm-nyi széles lángot látott. A jelenséget megfigyelték hóviharban is, a fák csúcsain, a templomok tornyain, botok hegyén, sőt egy erdésznek a szakállán is világított. Óriási méretekben fordul elő néha a dél-amerikai hegycsúcsokon, melyek néha egész éjszakán át ebben a fényben ragyognak és időnként fényszóróhoz hasonlóan világítanak olyan magasságokig, melyeket a tengerről többszáz kilométernyi távolságból is meg lehet látni.

Ezt a titokzatos jelenséget szerényebb formában ti is előidézhettek és megfigyelhetitek. Csupán egy dörzsoléssel elektromosan jól feltölthető fésűre és egy akár már kiegészített, legalább 40 W-os villanykörtére van szükségetek, meg sö-

tétre is, hogy az eredményt észlelhessétek. Dörzsoljétek jól meg a fésűt, és közelítsétek az üveghez, akár gyengén hozzá is üthetitek. Majd távolítsátok lassan el a fésűt, és közben láthatjátok, hogy az izzószálat tartó két drót hegyén megjelenik Elmo tüze. E furcsa jelenséget az okozza, hogy bizonyos körülmények között a testek elektromossággal töltődnek föl, s a hegyes tárgyak csúcsain az elektromos tér igen nagy sűrűségűvé válik. Ennek vonzóereje hat a közelben lévő gázionokra, melyek felgyorsulnak, s nagy sebességgel ütköznek más gázatomokkal. Az már az atomok szerkezetében ismeretében magyarázható meg, hogy ezek az ütközések fénykibocsátást eredményeznek.

Sz-f

Tudod-e?

Melyik a legokosabb állat?

A legtöbbben azt állítják, hogy a majom, ez azonban nem így van. Sok mindenre képes, amire az ember is, de előre tervezni képtelen, és ezzel a többi állat is így van. A legértelmesebb állatok közé tartozik a kutya, az elefánt, a delfin, de az információk megőrzése és tárolása szempontjából közöttük is nagy különbségek vannak.

Miért fűzfapoétának hívják a gyenge költőt?

A fa szó sokszor az értéktelenségre utal, elég, ha csak a fabatka szavunkra gondolunk. A fűzfa régebben az értéktelen fajta-

hoz tartozott. Jó szerszámot ugyanis csak keményebb fából faragtak. A szó tehát metaforán alapul, olyan erőtlen a költő, mint a fűzfa ága. A kifejezést először egy már elfeledett prédikátor használta 1669-ben.

Milyen erősek a rovarok és a bogarak?

A rovarok és a bogarak nagyságukhoz viszonyítva szinte hihetetlen erőt képviselnek. A hangya például testsúlyánál ötvenkétszer nagyobb követ is képes felemelni, olyan ez, mintha egy átlagos súlyú ember négy tonna terhet emelne levegőbe. A szarvasbogár pedig ollójával könnyedén felemeli a rátámadó ellenfelét.

Rózsa

Adonisz Aphrodité kedvese volt, az ő véreből fakadtak az első vörös rózsák. Így lett a virág a halálon túl is tartó szerelem és az újjászületés jelképe. A róza lett a hallgatás szimbóluma is, gyakran faragtak ötszirmú rózsát a gyónatószerkére. Sub rosa annyit jelent, mint „a hallgatás pecsétje alatt”. A keresztény jelképrendszerben a róza mint a „virágok királynője” Máriának, a mennyek királynőjének, illetve az ártatlanságnak jelképe lett.

Ha lazítani akarunk, ne vessünk egy jót!

Egy perc nevetés éppen annyira felfrissíti az embert, mint 45 percnyi lazító torna gyakorlat. Erre a megállapításra jutottak a nevetéskutatók (gelotológusok). A magyarázat egyszerű és meggyőző: aki nevetés közben kellő mértékben rázkódik, az legkevésbé 80 különféle izmát hozza ezzel mozgásba. A vállak rázkódnak, a mellkas emelkedik és a rekeszizom ugrál. Nevetés közben gyorsabban ver a szív, emelkedik a vérnyo-

más és oxigén áramlik a tüdőbe. A nevetés megszűntével lassan megint csökken a vérnyomás, és leépülnek a stresszhormonok, erősíti az immunrendszert. Ismereteink szerint a felnőttek napjában kb. 15 alkalommal nevetnek.

Gyerekeknél viszont ez a szám 400 is lehet, ha ideszámítjuk a kuncogást és a kacarászást is.

T. M.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6		7	8	9	
10							11			
12			13			14				
15		16			17			18	19	
		20		21			22		23	
24	25		26				27	28		
29		30		31			32			
33			34			35				

- Anyu, adnál nekem egy ezrest? - kérdezi Pistike a mamájától
 - Dehogyan adok!
 - Anyu, ha adsz egy ezrest, elárulom, hogy mit mondott apu a bejárónőnek.
 - No, itt van az ezres, és most halljam, mit mondott!
 - Azt, hogy ...
 A folytatás a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A csattanó első része, 10. Hitoktatási tantárgy, 11. Oszkárka, 12. Szerb előljáró, 13. Gyümölcsöt szárít, 15. Régi hangszer, 17. 49 római számmal, 18. Mátka, 20. Szereti a hasát, 23. Pest közepe, 24. Az ábécé eleje, 26. Nemzetközi segélyhívó jel, 27. Apátlan, anyátlan, 29. Per betűi, 31. Hazai egynemű betűi, 32. Helyet foglal, 33. Tehénnév, 35. Adriai sziget.

Függőleges sorok: 2. Verdi opera, 3. Részvénytársaság, 4. Nedvszívó papír (ék. h.), 5. Kosár, 6. Képeslap, 7. A szurkolók öröme (ék. h.), 8. Y. S., 9. Nem az, 10. A csattanó befejező része, 14. A. L. O., 16. Hangtalan nótá, 21. Nagyon siet, 22. Nyakravalóm, 28. Mese, 30. Mar, 34. Kérdőnévmás, 35. Peru.

Betűrejtvények

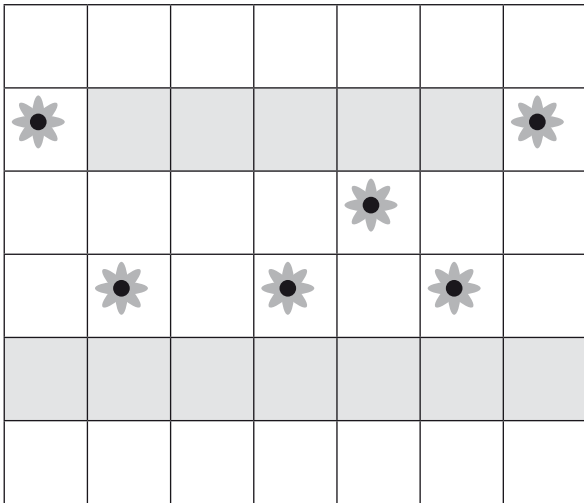
1	ANK A	2	IZS IZS	3	L D O O	4	GA P
---	----------	---	---------	---	------------	---	---------

Skandináv rejtvény (16.)

Május 10-e a madarak és a fák napja. Ebből az alkalomból rejtettünk el egy madár- és két fanevet. Ezeket kell megfejtenetek.

	AGYAGBÓL ÉGETETT TÁRGY MÁLTA	AZ INGA TESZI TETŐ-PONT	OPUS DÁTUMRAG	OLDÓ-SZER TAVASZI DÍSZCSERJE	BÉCS EGYÉNI ÍRÁSFORMA	KOR BETŰI A MŰLT IDŐ JELE	
	RÁZKÓDIK TŰZNYELV			KONYHAKERTI NÖVÉNY 50		EZ	GYÜMÖLCS
„H”	ÁGOTA BETŰI 1001 V. N.	500 NÉVELŐ	KIHALT NYELV (ÉK. F.) DÉL	N. O. L. BOSZNIAI FOLYÓ FORDÍTVA	KELET	NÉVELŐ HANGTALAN BÉKA	
KERESZTŰL MÁJUSI VIRÁG	SZÓ-VÁLTÁS OROSZ FOLYÓ		ANYU BETŰI NŐI NÉV		KOBRA KÖZEPE ÖK, SZERBŰL		
		A MŰVÉSZET EGYIK ÁGA 99			SÓDAR RÉGI RÓMAI PÉNZ		
NEM KEVÉS	KELET	EGY DEHOGY!	KÜZDELEM FRANCIA-ORSZÁG		NUMERO X. Y. ...	SZÉN	
				ARANY JÁNOS VERS-CIKLUSA		ÉSZAK	

Berakós

A beszéd a lételeme, elkísér szinte mindenhova. Hogy mi az, megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rácsba.

Kétbetűsek: ED, ES, OD, ON, RI.

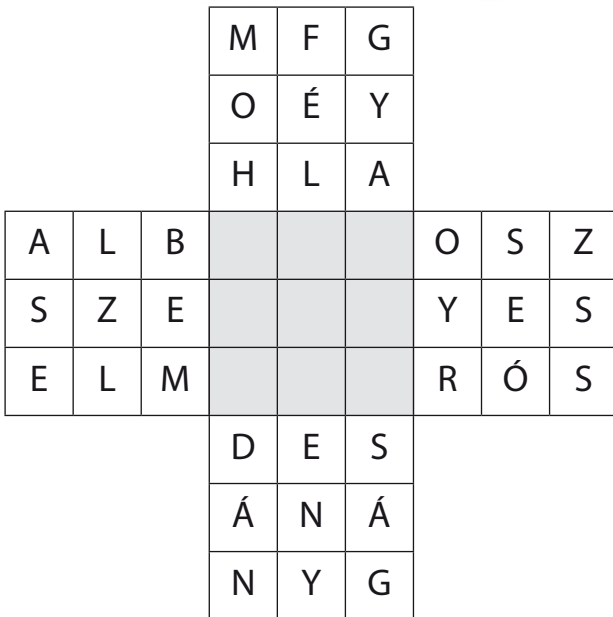
Hárombetűsek: EBI, EMI, TLO, UFO.

Négybetűsek: NONÓ, PIRI, PATA.

Hatbetűs: POROLÓ.

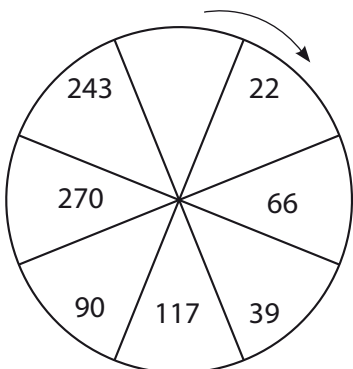
Hétbetűsek: ADÓSODÓ, TEPERTŐ.

Keresztszavak

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki!

Körszámтан

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikbbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1			
2			
3			
4			
5			

Meghatározások

1. Eszes
2. A tűzhányóból ömlik
3. Torkán ... a szó
4. Szandál
5. Kiskabát

Ha jól válaszolsz a meghatározásokra, akkor a kiemelt oszlopban egy európai nemzet nevét olvashatod.

Közmondások

1. Eső után...
2. Egy ... nem csinál nyarat.
3. Kicsi a ..., de erős.
4. Egyik tizenkilenc, a másik egy híján....
5. Sok ... közt elvész a gyerek.

BÁBA, BORS, FECSKE, HÚSZ, KÖPÖNYEG

Egészítsd ki a megadott szavakkal a közmondásokat!

A 15. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– A takarékbetétkönyvem.

Betűrejtvények

1. narancs, 2. meggy, 3. mangó, 4. áfonya

Keressd a neveket!

1. Ottó, 2. Géza, 3. Ákos, 4. Péter, 5. Margit

Anagramma

Bogaras

Szóláncok

1. vas, 2. ór, 3. mag, 4. üveg

Peru őslakói

inkák

A 14. skandináv rejtvény helyes megfejtése:

MATEMATIKA, TÖRTÉNELEM, BIOLÓGIA, FÖLDRAJZ.

Könyvjutalmat kap:

Palotás Sámuel, Óbecse

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

FRIGYESNEK MÁRIS A SARKÁBA AKASZKODTAK A TÉRPARANCSNOKSÁG FOGDMEGEI. SEMMI RÉMÉNYE RÁ, HOGY EGÉRUTAT NYERJEN ELŐTTÜK. HIRTELEN ÖTLETTEL A KAHLENBERGI KOLOSTORNAK FORDUL.

144

ATYÁM, MENEDÉKE KÉREK!

INNÉT NEM HOZHATJÁK KI ERŐVEL; HAGYOMÁNYOS PRIVILÉGIUMA EZ A KLASTROMNAK.

AZ ÜLDÖZŐKTŐL MEGMENEKÜLT, DE FOGOLLYÁ TETTE MAGÁT. HA KILÉP A KAPUN, NYOMBAN ELFOGJÁK. NÉHÁNY NAPPA KÉSŐBB...

ERRE PARANCSOLJON, GENERÁLIS URAM.

BESZÉLHETNÉNK NÉGYSZEMKÖZT?

146

A MAGAS VENDÉG, LÖWENWALDE TÁBORNOK, A TRENK FERENC ÜGYÉT TÁRGYALÓ HADITÖRVÉNYSZÉK ELNÖKE, KERTELÉS NÉLKÜLELŐRUKOLAJÁNLATÁVAL: HA FRIGYES ÁTADJA A PERIRATOKAT, ÉS MEGNEVEZI A BANKÁRT, AKINÉL UNOKABÁTYJA A HÁBORÚBAN ZSÁKMÁNYOLT MILLIÓIT FELHALMOZTA, CSÁSZÁRI MENLEVÉLET ÉS EZER ARANY ÜTIKÖLTSGÉGET KAP CSE-REBE.

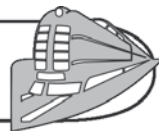
TRENK FERENCNEK EL KELL TŰNNIE A VILÁGBÓL. AKÁR SEGÍT ÖN NEKÜNK, AKÁR NEM, ENNEK MEG KELL LENNIE. MAGASABB POLITIKAI ÉRDEKEK MIATT.

INKÁBB A VAGYONA MIATT!

147

(Folytatjuk)

A pannonhalmi bencés főapátság

Az ezeréves pannonhalmi Szent Benedek-rendi főapátság története egyidős a magyar államiság történetével.

Kelták, trákok, avarok lakták régen ezt a vidéket, melyet a múlt század elejéig Szent Márton hegyének, ma Pannonhalmának neveznek. A 10. században itáliai, cseh és német-alföldi szerzetesek alapítottak itt monostort, melyet Mons Sacer Pannoniae-nak neveztek. Az első bencés szerzetesekre hárult a teher, hogy az észak-itáliai, bajor és frankföldi városokat rettegésben tartó magyarokat keresztény hitre térítsék, segítve Géza fejedelem és I. (Szent) István országalapító törekvéseit.

Uros apát (1207–1243) – a ma álló templom építője – verte vissza a tatár hordákat a monostorerőd falai alá. A török időkben a szerzetesek a kegytárgyakat és a könyvtárat menekítve 1586-ban elhagyták az apátságot. A pogányok elpusztították a szobrokat, tönkretették a templom freskóit.

A 18. sz. első felének fellendülését koronázta meg, hogy 1769-ben Sajghó Benedek főapát (1722–1768) megkapta a „ius graduandi” – a bölcsélet és hittudományt végzetek doktori fokozata – kiadásának jogát. A monostor adott otthont az első magyarországi iskolának, scriptoriumában másolták az első könyvet, s 1873-ig okleveleket kiállító hiteleshely volt. Tolnai Máté (1500–1535) nevéhez fűződik – Pannonhalma primátusával – a Magyar Bencés Kongregáció létrejötte.

II. József (1780–1790) döntése nyomán a bencések városi rendházakba költöztek, s a királyi rendelet középfokú oktatási feladatokat ruházott rájuk. Százötven évvel később, 1939-ben a kolostor falain belül nyílt meg a Pannonhalmi Bencés Gimnázium.

Az első – 11. századi – monostor építését még Géza fejedelem kezdte, s fia, Szent István fejezte be, de a 12. században az épület tűzvész martalékává vált. II. Béla kancelláriáján íródott 1137-ben az az oklevél, mely a Dávid apát irányította újjáépítést dokumentálta. A jelenlegi főszentély északi fala mentén és a déli mellékhajóban láthatók e második építvány maradványai.

A mai bazilika felszentelését egy 1225. évi királyi oklevél igazolja. Uros apát három építész- és kőfaragóműhellyel végeztette a rendkívüli szakértelmet igénylő munkákat. Ekkor épült a főhajó, a korai gótikus altéplom, a keleti szentély, a déli mellékhajó, a diadalív, a déli (Porta speciosa) és északi (Király-) kapu.

Mátyás király (1458–1490) országglása idején, 1486-ban készült el az új kerengő és a Szent Benedek-kápolna. A 13. századi kerengő román stílusban készült, anyagát felhasználva alakították ki a Mátyás-korabeli, gótikus körfolyosót. Udvara egykor valóságos „gyógy-szentár” volt, a szerzetesek értettek a gyógynövénykertészethez.

A mohácsi csata utáni évtizedek a hanyatlás időszakát jelentették. Még elkészült ugyan a – reneszánsz jellegű – Szűz Mária-kápolna kapuja, de ezután már csak a vármonostor védőfalait erősítették meg. 1683-ban éppen e falak váltak a földdel egyenlővé: a Bécs ostromára készülő Kara Musztafa seregei felrobbantották a külső vár falait és bástyáit.

A romos apátság rendbetételét Karner Egyed főapát (1699–1708) kezdte meg. Sajghó Benedek főapát (1722–1768) idején születtek a monostor barokk épületei. A keleti és a nyugati szárnyak bővítését Fráter Atanáz karmelita szerzetes irányította. A keleti szárny közepére került az új ebédlőterem. Belső falait freskók borítják: stukkókeretbe foglalt arcképek és monumentális történelmi, valamint bibliai jelenetek. A mennyezet közepén az égboltra nyíló kupola fölött Szent István apoteózisának látványa rendkívüli hatású.

A könyvtár építését Joseph Franz Engel (kb. 1776–1827), a lichtensteini hercegek ud-

vari építésze kezdte. Ő alakította ki – 1824 és 1827 között – a könyvtár nagytermét, valamint északi és déli oldalán egy-egy földszintes mellékhajót. Bővítését Johann Baptist Packh (1796–1839) folytatta, kinek nevéhez fűződik az esztergomi bazilika is. Packh az oldaltermekre emeletet húzott, s egy ovális keresztoszárnyat alakított ki az épülettömb keleti oldalán. A belső térkompozíciót meghatározó építészeti elemek színharmóniájához szépen illeszkedik az ajtók és a könyvszekrények cseresznyefa furnírozása. A mennyezet dongáira Josef Klieber (1773–1850) Minerva-festménye került.

A könyvállomány az első, 1658-ból fennmaradt inventárium (leltár) szerint 2318 kötetből állt. Ma Pannonhalma őrzi a világ legnagyobb – 300 000 kötetet meghaladó – bencés gyűjteményét, köztük olyan műveket, mint Cicero írásainak 67 kötete.

Az apátság képtárát – mely mintegy kétszáz festményt és szobrot mondhat magáénak – Kovács Tamás főapát hozta létre 1833-ban. A római kori érmék a 25 000 darabos numizmatikai gyűjtemény különlegességei. A kincstár ma legbecsesebb értéke a magyar koronázó palást 17. századi másolata. A római korból származó szobor- és oszlopmaradványok, kerámia- és fémtárgyak, valamint a középkori kőfaragványok alkotják a régiséggtár gerincét.

1868-tól a monostor fejlesztése nagy lendülettel folytatódott. A szinte folyamatos helyreállítások egy páratlan szellemi és építészeti érték hiteles megőrzését szolgálják.

Érdemes meglátogatni (akár egynapos kirándulás keretében), nincs is tőlünk olyan nagyon messze!

Az örök finnek – a The Rasmus elévülhetetlen

Bár már 2008 szeptemberében megjelent a finn rock banda új albuma, a Black Roses című lemez, még mindig találhat rajta magának új számot az olyan érdeklődő, aki nem fanatista Rasmus kedvelő, hanem csak a zenetévők és rádiók műsorának rendszeres hallgatója. A Black Roses-on sikerült a srácoknak annyit dolgozniuk, amennyit még nem szégyelltek: a kiadás dátumát többször is hónapokkal halasztották, így lett a kora tavaszi tervezetből inkább őszi megjelenés. De persze ismét kiderült, megéri várni.

Az együttes 2003-ban ért el nemzetközileg átütő sikert az In The Shadows című dallal, melyet itt is meghallgatsz.

<http://www.youtube.com/watch?v=cxLOQLvauBU>

Manapság nincs olyan fiatal, aki ne ismerné legalább ezt az egy megaslágeret tőlük. Hetekig vezette a slágerlistákat, filmekben is feltűnt betétdalként, de legfontosabb, hogy ismerté tette ezt a maroknyi finn fiataalt, akik már középiskola óta együtt zenélnek. Lauri Ylönen ismert frontemberré vált mind magas, érces, mégis lágy hangjával, mind öltözkéivel: klasszikusan fekete szerkő és az elmaradhatatlan madártollak a hajban. Ha ezzel az életerőtől duzzadó emberrel kellene összehasonlítani mostani számaikat, akkor azt mondanám, hogy két album alatt sok minden megváltozik, de mégis érezhető, hogy a Rasmus-jegyeket – szerencsére – nem lehet kiirtani zenéjükből.

A digitális hangzásvilág tökéletesen kiegészíti azt a hangulatot, amit a dalszövegek gondolatvilága okoz. A szöveg keltette szomorúságot gyakran a zene lendíti vissza reménykedésbe, így a számok végén sem lankad el figyelmünk. A dallamlevezetés

gondolkodóba ejt, szinte felütés a következő számra. Sokszor úgy érzem a számok hallgatása közben, hogy a szöveg, mint egy lelki hang szól bennem. Ezt a megragadó érzést lehet, hogy a tudatalattiban valahol mindenki megérzi, ugyanis a tapasztalatom alátámasztja, hogy még azok az emberek is találnak egy-két „fogyasztható” számot a korongon, akik nem szeretik ezt a picit nyálasnak nevezhető zenét.

Magával ragadó számnak nevezhető a már a megjelenés előtt beharangozóként kiadott kislemezen is felcsendülő Livin' In A World Without You című alkotás, mely nagyon alkalmas szakítás utáni időszakra. A gitáros, Pauli Rantasalmi zsenialitásának köszönhetőek azok a nagyon egyszerű gitárdallamok a refrénekekben (riffek), melyek fülbemászóvá teszik a finn alakulat zenéjét. Három-négy meghallgatás után garantált a reflexszerű dúdolgatás, éneklés. Nagy hatást gyakorol az emberre a The Fight című szám, mely zeneiségében is visszaadja a címben megnevezett témát – úgy végződik, mintha tényleg egy csatába mennénk. A legpoposabbnak mondható szám a Dangerous Kind, mely simán helytállna napjaink popchartjain is.

Az album producere az a Desmond Child, aki irigylésre méltónak számít ebben a szakmában (nem kisebb együttesekkel is dolgozott már, mint a KISS vagy a Bon Jovi). A banda gyakorlatilag a megjelenés óta turnézik legfőképp az új albumával, de a régi jól bevált slágereiket is elsütik.

Zac Efron

A High School Musical sztárja egy ausztrál tévéshow-ban azt állította, hogy a közelmúltban bámulatos gyógyítóerőről tett tanúbizonyságot! Dedikálást tartottunk egy áruház galériáján, ahová lépcsők vezettek. Először jött egy kislány, közben a kerekesszékekben ülő anyukája a földszinten várt rá, de kiderült, hogy a mama is rajongó! Ahelyett, hogy a gyerekével távozott volna, váratlanul felpattant a székből, magabiztosan felsétált a lépcsőn az asztalomhoz, és elém rakott néhány aláírt való posztert! Azt hittem, elájulok, annyira meglepődtem!” - mesélte Zac, majd nevetve hozzátette, hogy szerinte a kisebbfajta csodának számító jelenet kizárólag az ő személyes varázserejének köszönhető. Hát persze...

Pete Wentz
Mauglija

A Fall Out Boy sztárja nem tud betelni újszülött fiával, Bronx Mowglival! A lehető legtöbb időt töltöm vele, és egyre jobban rajongok érte! A minap először nevetett, és bár megéltem már egyet s mást, de ennél csodálatosabb pillanatot elképzelni sem tudnék!” - mesélte. Hát nem édes?

Agyukkal zenéltek a zenekari tagok

projekt tulajdonképpen annak a barcelonai egyetemi kutatásnak a gyümölcse, amely a szintetikus, percepciós, érzelmi és kognitív rendszereket tesztelte.

„Csak az utóbbi időkben foglalkozunk behatóbban azzal, hogy miképpen működik együtt az agy és a test” – hangsúlyozta Paul Verschure, a program vezetője. „Az igazán izgalmas kérdés azonban mégiscsak az, hogy mire képes az agy, ha közvetlenül rá van kapcsolva a világra.”

A kutatók azzal a pszichológusok által kifejlesztett modellel dolgoztak, amely az emberi érzelmek tárgyát és minőségét egy négy részre felosztott körben ábrázolja. A szakemberek éppen ezért négy előadót kértek fel arra, hogy elektrodákkal ellátott sapkák segítségével produkáljanak zenét – méghozzá úgy, hogy agyhullámaikat egy zenekar elé vetítették, amely a jelek alapján eljátszotta az előadók gerjesztette muzsikát.

Pusztán az emberi agyra elhelyezett érzékelők segítségével adott élő koncertet a Multimodal Brain Orchestra Prágában. A zenészek agyhullámaik és szívverésük segítségével muzsikáltak. A különleges koncert a Tudomány fikció nélkül elnevezésű prágai rendezvény részét képezte, és a világon először itt próbálták ki a módszert.

Az Xmotion című zenét Jonatas Manzoli szerezte, de a koncerten a zenészek maguk hozták létre a vizuális elemeket, a hangokat, a frekvenciát és a hangerőt. A

Keira Knightley

Egy jó és egy rossz hírünk is van A Karib-tenger kalózái-széria rajongói számára! A jó, hogy Johnny Depp már alá is írta a szerződést, és tutinak tűnik, hogy lesz negyedik epizód! A rossz, hogy Keira Knightley-t nagy valószínűséggel nem láthatjuk viszont a következő részben! Fantasztikus élmény volt a három film forgatása, de nem hiszem, hogy el kellene vállalnom a folytatást!” – nyilatkozta, majd hozzátette, hogy döntését nem befolyásolja a többi főszereplővel való kapcsolata, őket ugyanis imádja. Lehet, hogy csak nagyobb gázsit szeretne?

Audrey Tautou váltja Nicole Kidmant a Chanel arcaként

Audrey Tautou francia filmsztár lesz a Chanel Nr. 5 parfüm új arca, a színésznővel ötperces reklámfilm is készíttetek, amelyet májusban mutatnak be. A filmben Tautou egy titokzatos nőt alakít, akit egy jóképű idegen üldöz az Isztambulba tartó Orient expresszen. A történet Jean-Pierre Jeunet rendező munkája. A bemutatott parfüm minden idők legtöbbet eladott illata. A legendás divattervezőről játékfilm is készült Franciaországban, ugyancsak Audrey Tautou főszereplésével. A Coco Chanel előtt című, Anne Fontaine által rendezett alkotás azt mutatja be, miként vált Chanel alkalmi kabaréénekesből a női divat forradalmi megújítójává.

„Eladó” a Gettómilliomos egyik gyermeksztárja

Hatalmas összegért ajánlotta fel örökbefogadásra a Gettómilliomos (Slumdog Millionaire) című brit-indiai filmvilágsiker egyik gyermeksztárját saját édesapja. A kilencéves Rubina Ali papája, Rafik Kuresi azt hitte, hogy egy gazdag

dubaji család képviselőjével tárgyal, ám valójában a News of the World, a legnagyobb vasárnapi brit bulvárlap nyomozó riporterével alkudozott. A lap ismertetése szerint az indiai Mumbai nyomornegyedében élő Kuresi 200 ezer fontot (65 millió

fontot) kért a kislányért. A Danny Boyle rendezte film sztorija valóban a mumbai nyomornegyedben kezdődik; innen válogatták ki a történet gyermekszereplőit, köztük Rubinát.

A Kátai-tanya nyári programajánlata 2009-re, 7-14 éves korú gyerekek számára

2009. június 15.–június 20.

Firka tábor (rajz)

2009. június 22.–június 28.

1. Zöld tábor (környezetvédő)

2009. július 20.–július 25.

Kézműves tábor

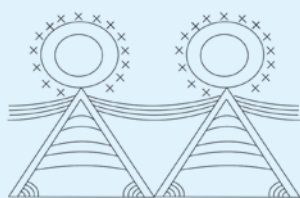
2009. július 27.–augusztus 1.

Nyelvi tábor (angol)

2009. augusztus 24.–augusztus 29.

2. Zöld tábor (környezetvédő)

Info: 024/731-222

BATYU TÁBOR 2009. július 26.–augusztus 2. Zentagunaras (Novo Orahovo)

A tábor helyszíne:

**A zentagunaras Október 18.
Általános Iskola.**

Cím: 24342 Novo Orahovo,
Petófi Sándor u. 5., Szerbia

**Foglalkozások és
szabadprogramok:**

- Küküllő menti táncok (haladóknak) – Imre Béla és párja
- Mezőföldi táncok (felsősök) – Kovács Henrik és párja
- Dél-alföldi táncok (alsósok) – Kisimre Szerda Anna és Kisimre Árpád

- Népdaloktatás – Kisimre Szerda Anna
- Minden este táncház, muzsikál az óbecsi Csikos zenekar, Csonka Ferenc és a Csalóka zenekar.

Szolgáltatások/Étkezés:

- Napi háromszori étkezés
- igény szerint vegetáriánus étkezés is lehetséges.
- Alvás az iskolaudvarban sátrakban (sátrat mindenki hozzon magával).
- Tisztálkodási lehetőségek az iskola tornatermének tusolójában.
- Étkezés az iskola

ebédlőjében (étkezéslet mindenki hozzon magával: tányért, evőkészletet).

– Állandó orvosi ügyelet.

Részvételi díj:

45 euró/fő dinár ellenértéke.
10 fő feletti csoportok jelentkezése esetén 40 euró/fő dinár ellenértéke.

Jelentkezni lehet a megadott elérhetőségeken valamelyikén 2009. június 15-ig.

A részvételi díj tartalmazza a napi háromszori étkezés és a foglalkozások díját.

Szervező:

**Kodály Zoltán Magyar
Művelődési Központ**
24300 Bačka Topola,
Vuka Karadžića 1.,
Szerbia

E-mail: kodaly@stcable.rs,
tel./fax: +381 24/711554

Elérhetőségek:

Savelin László
+381 63/1127511
Kisimre Szerda Anna
+381 64/2464679
Kisimre Árpád
+381 63/8438635

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar SZÓ Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar SZÓ Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■